

FÒRUM JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE TARRAGONA

ACORD ENTRE CICAC I JUSTÍCIA PER A MILLORAR EL TOAD

N75/DESEMBRE 2024

David Rocamora serà el nou degà de l'ICAT
(P13)

La Sindicatura de Greuges considera imprescindible i urgent la Ciutat de la Justícia a Tarragona (P15)

“És bàsic adreçar-se a un psicòleg davant els primers símptomes de burnout”
Entrevista a Anna Morros, vocal del COPC (P20)

EQUIPS MULTIFUNCIÓ CANON PER AL SECTOR LEGAL.

Alta productivitat i estalvi de costos per al seu despatx d'advocats.

Els equips de la sèrie imageRUNNER ADVANCE combinen les últimes tecnologies de maquinari i programari de Canon per oferir al seu bufet solucions de documents basades en el núvol i incorpora tots els avantatges de la Generació 3 de imageRUNNER ADVANCE ajudant-lo a afrontar els següents reptes:

Control de Costos

Gasti menys i mantingui els seus costos sota control

Seguretat

Protegeixi els seus documents confidencials i assegurí seus processos d'impressió

Productivitat

Aconsegueixi que els empleats treballin eficientment amb els seus documents

Integració

Disenyi una infraestructura que s'adeqüi al seu treball

Sostenibilitat

Redueixi el consum d'energia i de paper

Consulteu-nos
condicions
especials

Serie imageRUNNER ADVANCE

Canon

Centro Canon Autorizado

Tarragona

Operado por Sistemas de Oficina Integra, S.L.

2024

Parlem?

Sistemas de Oficina Integra, S.L.

Pol. Ind. Riu Clar - C/ Ferro, 61 (43006 Tarragona)

Mes informació: 977 21 50 33 // integra@canonintegra.es

ICAT

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia
de Tarragona

N75/DESEMBRE 2024/Continguts

05 EDITORIAL

06 VIDA COL·LEGIAL

15 NOTÍCIES

20 ACORD ENTRE EL CICAC I
JUSTÍCIA PER A L'INCREMENT
DELS MÒDULS DEL TOAD

22 ENTREVISTA A...
ANNA MORROS, PSICÒLOGA I
VOCAL DEL COL·LEGI OFICIAL DE
PSICOLOGIA DE CATALUNYA A
TARRAGONA

26 COMISSIONS I SECCIONS

34 ACCIÓ SOCIAL

36 TRIBUNA JURÍDICA

Edita:

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona

c/ Enric d'Ossó, 1, 2a planta

Tel. 977 21 23 60

www.icatarragona.com

Degana:

Estela Martín Urbano

Consell de redacció:

Susanna Duran

Jose Ferrándiz

Diana C. Morejón

Dani Revenga

Agnés Figuera

Fotografia de la portada:

Ariadna Lucena

Maquetació:

Tamediaxa, S.A.

Tel. 977 21 11 54

Dipòsit legal:

T-636/1993

El Consell de Redacció de la revista no es fa responsable de les opinions recollides en els textos signats per les persones que hi col·laboren ni s'identifica necessàriament amb els mateixos.

Maximitza els estalvis

amb una gra rendibilitat i una excel·lent fiscalitat

PLAN RENTA VITALICIA

Aquesta assegurança és una manera excel·lent de **rendibilitzar els estalvis** des del primer dia i de beneficiar-te d'una **excel·lent fiscalitat**.

INDICADOR DE RISC

I/6

Aquesta xifra indica el risc del producte: 1/6 indica el risc més baix i 6/6, el més alt.

3,30%

Tipus d'interès tècnic per al 2024

Renda vitalícia amb devolució **parcial** del capital aportat.

Renda vitalícia amb devolució **total** del capital aportat.

AMB LIQUIDITAT

Pots recuperar la inversió a partir del primer any, fins i tot després d'estar cobrant les rendes.

FISCALITAT MILLOR

Fins a un 92% d'exempció fiscal (per a majors de 70).

Més informació en www.mutualidad.com

*Rendibilitat abans de despeses de gestió i costos de cobertures asseguradores. Rendibilitat bruta, 3,25%. La rendibilitat efectiva determinada pel quocient entre el total de les rendes de l'any i l'aportació pagada per a la modalitat de renda vitalícia amb devolució total del capital aportat (amb rescat) depèn de l'edat i varia entre el 3% i el 3,10% per a edats de contractació entre els 60 i els 90 anys. Per a altres edats o per a la modalitat amb devolució parcial del capital, consulta-ho amb la Mutualidad. Rendibilitats passades no impliquen rendibilitats futures.

Estela Martín Urbano
Degana

L'advocacia com a motivació

A la vida és molt important tenir clares les motivacions, el conjunt de raons i emocions que ens porten a fer el que fem. Aquests darrers 4 anys, en els que he tingut el privilegi de ser la primera dona que ha assolit el deganat de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona, i en els 8 anteriors en què vaig formar part de la Junta de Govern, la meua única motivació per invertir temps i energies a l'ICAT ha estat treballar per millorar les condicions en què les advocades i advocats exercim la nostra feina.

La mateixa motivació que de ben segur regeix la vida de totes les persones a qui vull agrair aquest privilegi d'haver treballat per a l'advocacia. A tots els companys, a tots, perquè el que hem fet ho hem fet per a tots, no hi ha una altra manera de representar a un col·lectiu. Als membres de la Junta que s'han buidat per treballar pel nostre propòsit compartit. Als treballadors de l'ICAT, que són el artífexs de que aquesta gran motivació es materialitzi. Gràcies a tots, de tot cor.

No vull estendre enumerant les fites que hem pogut assolir aquests quatre anys, ja us les hem anat explicant. Però si m'agradaria ressaltar-ne algunes. L'històric avenç en les retribucions del Torn d'Ofici que vam poder anunciar des del Consell de l'Advocacia Catalana ara fa uns dies, un èxit en el que vaig poder aportar el meu gra de sorra com a copresidenta de la Comissió del TOAD de l'advocacia

catalana. L'aprovació, també recent, del nou protocol de suspensions d'actes judicials, que incorpora la coincidència per realització de proves oficials i viatges programats amb antelació, que és una mostra d'una constant que hem mantingut aquests darrers anys: millorar les condicions de vida i treball de les advocades i advocats. O el fet d'haver aconseguit portar al nostre partit judicial el Congrés de l'Advocacia Espanyola, que per primer cop se celebrava a Catalunya. I, per últim, haver posat el focus en fer un millor Col·legi: més eficient, amb més i millors serveis, més digital, més transparent i més participatiu i, molt important, ben gestionat.

Tota la sort i tots els encerts al que serà el nou degà i a la nova Junta de Govern, que no tinc cap dubte que treballaran intensament guiats per la mateixa motivació. Que és l'única que ha de orientar el full de ruta d'una institució com l'ICAT, perquè, en el fons, ser advocat, que els que ho som sabem que no és fàcil, no és possible sense tenir ben interioritzades motivacions rotundes sobre la justícia, els drets humans, la protecció dels indefensos i, en definitiva, l'ambició de contribuir a fer un món millor.

Gràcies a tots. Ha estat un honor i un privilegi treballar per l'advocacia.

VIDA COL·LEGIAL

MES DE LA SOLIDARITAT

ICAT i COFT donen el tret de sortida a la sisena edició del “Mes + Solidari” amb una exposició de Mans Unides

El Col·legi Oficial de Farmacèutics de Tarragona i l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona acomiaden l'any amb l'exposició “Contagia solidaritat per acabar amb la fam i la pobresa”. La mostra, cedida per Mans Unides, té per objecte sensibilitzar la societat sobre la urgència d'erradicar la fam i les desigualtats al món.

Com és tradició, amb la inauguració de l'exposició, ambdues institucions donen la benvinguda a una nova edició del “Mes + solidari”. Aquesta iniciativa té com a objectiu donar veu a entitats de caràcter assistencial i ONG del territori i reforçar els valors solidaris en el marc de les festes nadalenques, una època que recorda la importància de donar, compartir i estar al costat dels qui més ho necessiten.

L'exposició, que està disponible des del dia 2 de desembre i fins al gener al vestíbul de la seu institucional, busca conscienciar els visitants mitjançant una obra formada per 12 roll-ups. En aquesta mostra fotogràfica s'observa com la generositat pot ajudar a acabar amb la falta d'accés a l'educació, pal·liar la desnutrició infantil o portar aigua a llocs on no n'hi ha, així com promoure la defensa dels drets dels camperols i el paper de les dones.

La vicepresidenta del COFT, Tània Piqué, ha destacat que “aquesta és més que una exposició; és una crida a la reflexió i a la solidaritat. L'obra va més enllà de les imatges i ens fa pensar sobre com podem actuar davant dels desafiaments globals. En aquest “Mes + solidari”, volem traslladar el missatge que la solidaritat és clau per construir un món sense desigualtats”.

Per la seva banda, la degana de l'ICAT, Estela Martín, creu que “per promoure la solidaritat és molt important remoure consciències i l'art té aquesta capacitat. Amb les fotografies que formen part d'aquesta exposició és impossible mantenir-se indiferent davant les realitats que testimonien, i això és un motor de solidaritat”, remarca la degana.

Mitjançant aquesta mostra, ambdós col·legis, de la mà de Mans Unides, conviden a reflexionar sobre problemàtiques tan globals com la fam que, tal com apunten, en lloc d'avançar en els últims anys, es manté a nivells de desnutrició alts a conseqüència dels efectes de la pandèmia de la Covid-19. Les persones que vulguin fer un donatiu a Mans Unides, ho poden fer mitjançant un Bizum al 07673.

D'esquerra a dreta: Tina Rubio, gerent del COFT; Tània Piqué, vicepresidenta del COFT; Dolors Segura, delegada de Mans Unides a Tarragona; José Ferrándiz, diputat vuitè de l'ICAT

Benvinguda a les noves incorporacions

Amb motiu de la seva col·legiació a l'ICAT el passat dia 7 d'octubre la degana, Estela Martín, acompanyada d'altres membres de la Junta de Govern i del Grup de l'Advocacia Jove van donar la benvinguda a les noves incorporacions. Aquestes reunions de caire més informal, se celebren periòdicament amb la finalitat

d'oferir una atenció més personalitzada per part dels màxims responsables de la institució per poder atendre els dubtes o suggeriments dels nous companys i companyes de professió. Finalitzada la reunió, es va realitzar una visita a les instal·lacions col·legials. Benvinguts i benvingudes a l'ICAT!

Assistents a l'acte de benvinguda del mes d'octubre

El festival infantil de Nadal arriba a la seva dinovena edició

El proper 2 de gener i com és tradició, el saló d'actes es posarà de gala per a rebre els patges reials de l'ICAT, a qui els infants podran entregar les seves cartes amb els desitjos i peticions per als reis mags d'orient. Una nova trobada marcada per l'alegria de les festes i que des del Col·legi sempre s'ha programat amb molta il·lusió. L'espera serà amenitzada pel Mag Òscar V. i finalitzada l'entrega de cartes hi haurà un berenar de coca amb xocolata per a petits i grans.

Durant la diada també s'entregaran els premis als participants del Concurs de Dibuix Infantil, que aquest any compleix el seu quart aniversari. En aquesta edició, i encara trasbalsats per l'impacte de la DANA i les seves greus conseqüències, el lema que s'ha escollit és "Un gest, un somriure" per donar valor als petits gestos que són sovint els que més alegria i esperança poden portar a aquells que més ho necessiten. De tots els dibuixos rebuts, l'ICAT escollirà el que serà la felicitació institucional del Nadal. Tots els dibuixos participants s'exposen a la seu de l'ICAT fins passada la festivitat de Reis.

Arbre de Nadal amb els dibuixos del concurs infantil

Nova incorporació a l'equip de l'ICAT

Des d'aquest passat mes de setembre volem donar la benvinguda a una nova companya que ja forma part de l'equip de l'ICAT. Es tracta de la Carla Soto González, administrativa a la seu del Vendrell. La Junta de Govern i el personal li donem una afectuosa benvinguda i desitgem que es trobi molt a gust entre nosaltres!

També volem dedicar un espai per acomiadar-nos de la Judith Jansà, companya adscrita a l'àrea del torn d'ofici i que ha estat entre nosaltres des del mes d'abril. Li desitgem moltíssima sort i que en la seva nova feina pugui aprofitar tots els coneixements adquirits a l'ICAT.

Carla Soto a la seu del Vendrell

Els alumnes en pràctiques

Des del Col·legi seguim col·laborant amb els diferents instituts i centres educatius del territori per ajudar a formar els joves oferint pràctiques al nostre centre. Aquest darrers mesos hem comptat amb els alumnes Mohamed Bardi de l'Institut Vidal i Barraquer de Tarragona i la Jasmina Gibert, d'Aula Forma. El Mohamed

està realitzant el Curs de Gestió Administrativa i la Jasmina està realitzant pràctiques a l'empresa. Des del Col·legi celebrem seguir contribuint al futur professional de les noves generacions i desitgem que la seva estada al nostre centre els hagi estat útil.

Mohamed i Jasmina a la secretaria del Col·legi

Elena Arín Quintilius
Administrativa de l'ICAT

“A algú que es vol dedicar a l'advocacia li recomanaria que no oblidí la cortesia i l'educació, valors que haurien de ser propis de la professió”

Després de gairebé cinquanta anys treballant al Col·legi, la nostra companya Elena Arín Quintilius es va jubilar el passat mes d'agost. Durant tot aquest temps ha estat el testimoni vivent de l'evolució de la institució i ha deixat empremta en tots aquells que l'han conegut. Per això, en aquest número, volem dedicar-li un espai especial per reconèixer la seva tasca i retre-li l'homenatge que tant es mereix.

Elena, explica'ns una mica quan i com vas començar al Col·legi. Quins records tens dels teus primers dies de treball?

Vaig començar a treballar al maig de 1976, encara menor d'edat. Aleshores, era el meu pare qui tractava amb el secretari de la Junta, el Sr. Francesc Roset i Mestre, per temes com les vacances o qualsevol altra gestió laboral. Vaig aconseguir la feina al Col·legi per mediació d'una amiga de la família, que treballava com a secretària del degà Sr. Enric Yxart i Ventosa. La meua tasca inicial era fer de noia dels encàrrecs.

Quins són els canvis més significatius que has vist en la institució durant els més de 40 anys que hi has treballat?

Com us podeu imaginar, la tecnologia durant aquests 48 anys ha evolucionat moltíssim i també els espais i la estructura del Col·legi. Quan vaig començar, la Junta de Govern estava formada per només sis membres, en contrast amb els catorze actuals. En aquella època, els avenços tecnològics eren escassos. Treballàvem amb una màquina d'escriure manual, que posteriorment es va substituir per una d'elèctrica. Més tard va arribar el fax, i una mica més endavant l'ordinador i el correu electrònic van transformar completament la nostra manera de treballar.

Podries compartir alguna anècdota o experiència que recordis especialment que hags viscut a la feina?

Són molts anys de treball i clar, he acumulat nombroses experiències i anècdotes amb membres de la Junta, col·legiats i justiciables. Per citar-ne alguna, recordo

especialment quan les quotes dels col·legiats no estaven domiciliades. Es cobraven contra reembors als de fora de Tarragona, mentre que als de la ciutat els trucàvem per telèfon perquè vinguessin a pagar personalment o bé hi anava jo als seus despatxos. En aquells anys hi havia aproximadament uns 90 o 100 col·legiats a Tarragona, entre exercents i no exercents. Avui dia ja se superen de llarg els mil.

Com ha vist evolucionar la professió d'advocat des que vas començar a treballar fins avui? Què li recomanaries a algú que és vol dedicar a l'advocacia?

Bé, està clar que els temps han canviat si més no pel que fa al tracte. Quan jo vaig començar a treballar ser advocat era una professió altament respectada, i les formes eren molt diferents. Era anecdòtic que algú vingués a recollir una toga, fer fotocòpies o reunir-se amb un client i no saludés. Avui dia aquestes formes de cortesia semblen haver-se perdut i és molt més freqüent trobar-te amb aquestes situacions, i la veritat, és una pena. A algú que es vol dedicar a l'advocacia li recomanaria que no oblidí la cortesia i l'educació, valors que haurien de seguir sent propis de la professió.

Ara que comences una nova etapa ens faria il·lusió que ens expliquessis quins projectes tens.

Pel que fa al meu present, intento gaudir al màxim del temps lliure. Tot i que sovint sembla que falten hores al dia, trobo moments per fer activitats que m'agraden i em fan sentir bé. Practico aquagym dos o tres matins a la setmana, i a les tardes assisteixo a classes de ceràmica i treballs manuals, com el punt de mitja i el ganxet. També m'agrada llegir i fer viatges, una

activitat que penso continuar fent. Però sempre sense oblidar el més important per a mi: el meu pare, els meus fills i els meus amics.

Elena, et desitgem el millor en aquesta nova etapa que has començat. Has estat una part molt important del Col·legi i ha estat un plaer compartir tots aquests anys amb tu.

Elena Arín amb la degana, Estela Martín, i el vicedegà, Julio de Parellada, durant l'acte de comiat celebrat a l'ICAT amb el personal del Col·legi i la Junta de Govern

Acte de reivindicació del 25N per aturar les violències masclistes

El passat 25 de novembre i en motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència Contra les Dones, l'ICAT va celebrar un acte per visibilitzar aquesta diada. Enguany es va situar, a l'entrada del Palau de Justícia, una taula divulgativa amb diferent material per informar i atendre totes aquelles persones interessades en conèixer una mica més sobre aquesta diada i sobretot, in-

formar dels serveis que existeixen actualment de suport i acompanyament a les víctimes. Al migdia, i com és tradició, membres de la Junta Govern i del GAJT van llegir el manifest de la jornada i que aquest any es va centrar en la visibilització de la violència masclista en l'espai públic i de reivindicació d'espais lliures i segurs.

Acte del 25N al Palau de Justícia

L'ICAT apropa la professió a l'alumnat de l'Institut Vidal i Barraquer

El passat mes de novembre Susanna Duran, secretària de la Junta de Govern, va participar en una nova sessió organitzada per l'IES Vidal i Barraquer al seu alumnat del Mòdul de Gestió Administrativa orientat a l'Àmbit Jurídic.

Durant la xerrada es va explicar el dia a dia de la professió de l'advocacia, abordant les tasques que els estudiants del mòdul ja estan desenvolupant o podran fer en despatxos professionals en un futur pròxim. També es van explicar anècdotes i

Susanna Duran durant la xerrada a l'IES Vidal i Barraquer

els va resoldre els dubtes que l'alumnat tenia sobre aquest camp i es van donar consells útils sobre què s'ha de tenir en compte per a convertir-se en un bon professional de l'advocacia.

Cal destacar que una part de les pràctiques d'aquests estudiants es duran a terme en despatxos d'advocats i també al mateix Col·legi. Volem agrair, un any més, la implicació de l'Institut Vidal i Barraquer per fomentar el coneixement i l'interès per l'advocacia entre el seu alumnat, i també que ens doni l'oportunitat d'oferir la nostra visió com a col·lectiu professional.

1/6

Este número es indicativo del riesgo del producto siendo 1/6 indicativo de menor riesgo y 6/6 de mayor riesgo.

Banco Santander está adscrito al Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito. Para depósitos en dinero el importe máximo garantizado es de 100.000 euros por depositante en cada entidad de crédito.

En el Santander os tenemos en cuenta.

Por ello, tenemos una cuenta que se adapta a ti: la **Cuenta Corriente Colectivos del Santander**, **sin comisión de administración ni mantenimiento de la cuenta¹, sin comisión por transferencias en euros, nacionales y UE realizadas por internet, banca móvil o cajeros.**

No aplica a urgentes e inmediatas, y con las tarjetas*:

- **Tarjeta Crédito Santander**
Todo lo que necesitas en una única tarjeta.
- **Tarjeta Débito Santander²**
Sin comisión de emisión ni de mantenimiento.

También tenemos una **oferta preferente de financiación** para ti.

Infórmate en el **915 123 123** o en nuestras oficinas.

1. Cuenta no remunerada. TIN 0% **TAE 0%**. Para un supuesto de que se mantenga de forma constante durante 1 año un saldo diario de 7.000€, aplicando un tipo de interés nominal anual de 0% y una comisión de mantenimiento de 0€. 2. Concesión de la tarjeta sujeta a previa aprobación del Banco. Esta tarjeta permite el pago aplazado. Ten en cuenta que, si eliges una cuota demasiado baja, tu deuda puede alargarse en el tiempo más de lo previsto, ya que la cuota mensual se destinará en primer lugar al pago de intereses y comisiones y en una cantidad menor a la amortización del capital. Recuerda usar tu tarjeta de crédito de forma responsable. El uso abusivo de financiación implica un riesgo de sobreendeudamiento con consecuencias a largo plazo que pueden afectar a tu planificación financiera.

*Consulta resto de condiciones en tu oficina más cercana.

Un veterà ens diu adéu

El company Àngel Camacho es va inscriure al Col·legi un 13 de desembre de l'any 1966 amb el número 339. Durant tots aquests 58 anys ha desenvolupat una intensa carrera on ha destacat tant per la seva activitat com a professional de l'advocacia com també per la seva implicació en la vida col·legial com ho demostren el fet de ser el cofundador del Grup d'Advocats Joves de Tarragona, juntament amb altres companys com Joan Miquel Nadal, Jordi Salvà i Albert Vallvé, i un dels fundadors de la revista col·legial *Fòrum Jurídic*, l'any 1993.

Sense deixar l'àmbit del Col·legi, una de les fites rellevants que ell mateix destaca va celebrar-se el 10 de novembre de 1972, quan el Col·legi de Tarragona va acollir les III Jornades d'Advocats de Catalunya i Balears, un esdeveniment de gran importància en aquell context històric. Entre els participants destacaven figures rellevants com Félix Pons Irazazábal, Trías de Bes, Magda Oranich, Sapena i Artal, entre d'altres juristes i polítics de prestigi. Durant aquestes Jornades, Camacho va ser el secreta-

Àngel Camacho a la seu del Col·legi

ri general i va comptar amb l'ajuda inestimable dels companys Manuel Roca i Víctor Abardía. Aquest esdeveniment va tenir un èxit rotund especialment per abordar temes tan transcendents en aquell moment com l'avortament o el divorci entre d'altres qüestions controvertides. Recordem que era l'any 1972.

Paral·lelament a la seva trajectòria com a advocat, Camacho també ha cultivat una vocació pel periodisme. En aquest àmbit ha contribuït al debat públic sobre qüestions legals a través de mitjans com *Diari de Tarragona*, *Antena 3 Ràdio*, *La Vanguardia* i l'Agència EFE. La seva carrera periodística inclou col·laboracions regulars en aquests espais, on va projectar la figura de l'advocat i va analitzar temes jurídics d'interès social.

Durant aquestes gairebé sis dècades també ha tingut una presència activa en conferències i actes públics. Ara, en iniciar aquesta nova etapa de jubilació, des de l'ICAT li desitgen una etapa plena i merescuda després d'una contribució tan significativa a la professió i a la societat.

Donació de llibre a la biblioteca de l'ICAT

El passat mes de novembre el company Juan Panisello va visitar el Col·legi per fer entrega al servei de biblioteca del seu llibre, "**Optimización del Derecho de daños. Una revisión del sistema de responsabilidad civil**" editat per l'editorial Colex. Panisello proposa un canvi de paradigma jurídic basat en la prevenció de danys i l'eficiència econòmica, integrant eines de l'Anàlisi Econòmica del Dret (AED) per construir un model més dinàmic i adaptat a les necessitats del segle XXI. Critica la rigidesa de la dogmàtica jurídica, que dificulta la resolució de casos complexos, i defensa una teoria funcional que tingui en compte tant les dimensions socials com econòmiques dels danys.

Juan Panisello i Estela Martín durant l'entrega del llibre a la seu de l'ICAT

Entre les seves propostes més rellevants destaquen un enfocament preventiu, prioritzant la prevenció de danys per sobre de la seva reparació; incorporació de l'AED, avaluant les implicacions econòmiques de les decisions judicials per dissenyar solucions més eficients; revisió de conceptes tradicionals, redefinint nocions com la culpabilitat i la causalitat per millorar l'assignació de responsabilitats; i simplificació processal, reduint la burocràcia i agilitzant els processos judicials. En definitiva, es planteja un model jurídic flexible i adaptat a les realitats contemporànies. La degana, Estela Martín, va agrair personalment a l'autor la seva donació que ja forma part del fons bibliogràfic de l'ICAT.

David Rocamora, nou degà de l'ICAT

El passat dia 26 de novembre es van celebrar a l'ICAT eleccions a la Junta de Govern. En aquesta edició es van presentar dues candidatures. La candidatura encapçalada per Estela Martín Urbano, qui era degana durant el període 2020-2024, es va presentar amb el següent equip:

CANDIDATURA ENCAPÇALADA PER ESTELA MARTÍN URBANO

Estela Martín Urbano, Degana	Pedro Lando Candjimbu, Diputat Vuitè
Susana Duran Casanova, Diputada Primera	Diana Caridad Morejón Corrales, Bibliotecària
Jose Ferrándiz Macián, Diputat Segon	Tomàs Jesús Palau Font, Secretari
Lorenzo Santos Núñez, Diputat Tercer	Miguel Ángel Cilleruelo Andrés, Tresorer
Ester Girol Palet, Diputada Quarta	Victoria Eugenia Ramo Guerrero, Vocal d'El Vendrell
Mireia López Pasero, Diputada Cinquena	Daniel Vera Jaquez, Vocal d'El Vendrell
David Suárez Reyes, Diputat Sisè	Anamaria Cristina Griga Petrus, Vocal de Valls
Marta Núria Escobar Loba, Diputada Setena	

Pel que fa a la segona candidatura presentada, encapçalada pel company David Rocamora Borrellas, estava formada pels següents candidats:

CANDIDATURA ENCAPÇALADA PER DAVID ROCAMORA BORRELLAS

David Rocamora Borrellas, Degà	Roger Baiges Sorrius, Diputat vuitè
Anna Vallvé Fontana, Diputada Primera	Mònica Lort Muñoz, Bibliotecària
Oscar Cabrero Ramírez, Diputat Segon	Ramón Setó Andreu, Secretari
Flavia Andrea Filippetto Serra, Diputada Tercera	Ingrid Vinaixa Campos, Tresorera
Lluís Escoda Beltran, Diputat Quart	Jennifer Macía Morilla, Vocal d'El Vendrell
Oriol Vázquez Tarrida, Diputat Cinquè	Begoña Cajaraville Jiménez, Vocal d'El Vendrell
Isabel Morales Quílez, Diputada Sisena	Nuria Montserrat Castellví, Vocal de Valls
Álex León Fernández, Diputat Setè	

Les votacions van donar com a guanyadora a la candidatura de David Rocamora. El resultat dels comicis van ser de 632 vots per a la llista de David Rocamora i 592 per a la candidatura d'Estela Martín. Aquest resultat es desglossa amb 296 vots d'advocats exercents i 40 no exercents per a David Rocamora i 265 exercents i 62 no exercents per a Estela Martín. Els índex de participació van ser del 40%, un percentatge similar a l'anterior convocatòria. La presa de possessió de la nova Junta de Govern tindrà lloc aquest mes de desembre de 2024.

Fotografia de la candidatura guanyadora

NOTÍCIES

El Col·legi i la seva Fundació centralitzen les ajudes institucionals per a les víctimes de la Dana

El passat mes d'octubre, una DANA va provocar greus afectacions en diverses zones del País Valencià, Andalusia, Castella-la Manxa i les Terres de l'Ebre, causant nombrosos danys materials i deixant moltes persones en situació de necessitat. Davant d'aquesta emergència, la Junta de Govern de l'ICAT va acordar, conjuntament amb el Patronat de la Fundació ICAT, que aquest organisme fos l'encarregat de gestionar les aportacions solidàries de les advocades i advocats de la demarcació.

Amb aquest objectiu, la Fundació ICAT ha posat a disposició un número de compte perquè els col·legiats puguin fer els seus do-

natius, indicant com a concepte *DONATTU DANA* (ES98 3191 0507 2445 9687 7623). Els fons recaptats es transmetran als col·legis de l'advocacia de València i Tortosa, garantint que arribin a les persones més afectades i amb necessitats més urgents.

Pel que fa a la demarcació de Tarragona, les conseqüències de la DANA també es van fer evidents i van comportar la suspensió de l'activitat judicial els dies 4 i 13 de novembre. En aquestes dates, l'ICAT també va acordar el tancament temporal de totes les seues col·legials per garantir la seguretat i adaptar-se a les circumstàncies excepcionals.

S'aprova un nou protocol per a la suspensió d'actes judicials

La Comissió Mixta integrada pel Consell de l'Advocacia Catalana, el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha aprovat un nou protocol per incorporar causes de suspensió de judicis. Així, a partir d'ara s'estableix com a noves causes la coincidència de l'assenyalament amb deures de caràcter públic i/o inexcusables, com per exemple en el supòsit de coincidència d'un assenyalament amb una convocatòria oficial, en processos de caràcter electoral, convocatòries oficials de prova, examen, concurs, oposició o similar, i sempre que el lletrat o lletrada l'acrediti degudament i no sigui susceptible de canvi de data.

El protocol aprovat també introdueix el supòsit de coincidència d'un assenyalament amb un viatge de caràcter professional o personal, previst i contractat amb caràcter previ a l'assenyalament per part del professional de l'advocacia, i indica que, excepcionalment, es podrà sol·licitar la suspensió de l'assenyalament acreditant documentalment aquesta circumstància davant del Lletrat de l'Administració de Justícia o del jutjat o tribunal, els quals valoraran les circumstàncies del cas i del judici o vista assenyalada abans de resoldre.

La signatura d'aquest acord es va materialitzar el passat dia 9 de novembre a la seu del TSJC, pel president del TSJC Jesús Maria Barrientos; la presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana, Marta Martínez i Gellida; el degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Jesús M. Sánchez; i la secretària coordinadora provincial a Barcelona dels Lletrats de l'Administració de la Justícia, Maria José Peñacoba Pérez.

Ampliació de les causes

Aquest protocol amplia els aspectes contemplats en els acords de la Comissió Mixta de l'any 2007 i 2020, i és la culminació de mesos de treball per recollir de forma més adient les situacions de suspensió d'actes judicials que ho requereixen, adaptant-les a les circumstàncies actuals. Aquestes causes incorporades amb l'acord d'avui se sumen a les que es van recollir en els protocols anteriors, com són la suspensió per coincidir la data amb la cita per fer tractaments de fertilitat, per matrimoni o constitució de situació de convivència anàloga.

Tant els tribunals com els professionals que intervenen en els processos judicials procuraran aplicar els presents criteris orientatius amb flexibilitat, per tal d'aconseguir disminuir el nombre de suspensions i minimitzar els trastorns que ocasionen.

Signatura de l'acord per la Comissió Mixta al TSJC

La Sindicatura de Greuges de Catalunya considera “imprescindible i urgent” el Fòrum Judicial de Tarragona

El passat 14 de novembre la Sindicatura de Greuges de Catalunya va visitar les diverses seus judicials de Tarragona per avaluar les dificultats que afronten cada dia els professionals de l'advocacia que exerceixen a la ciutat i tots els usuaris del sistema judicial. És la resposta a la queixa que l'ICAT va presentar davant d'aquest organisme el mes de juliol pel nou endarreriment en la construcció del Fòrum Judicial de Tarragona, tal i com vam avançar al darrer número de la revista Fòrum Jurídic. La visita de la Sindicatura de Greuges va acabar al solar on s'ha de construir aquest edifici i on s'ha pogut comprovar que les obres encara no han ni començat. Durant la seva visita a la seu de l'ICAT, Jaume Saura, adjunt general a la Síndica de Greuges de Catalunya, va ser rebut per la degana, Estela Martín, pel vicedegà, Julio de Parellada i per la secretària Susanna Duran. Després de la trobada va signar al Llibre d'Honor del Col·legi.

Saura va manifestar que considera que la Ciutat de la Justícia és una infraestructura “imprescindible i urgent i que encara té unes previsions que són incertes”. En aquest sentit, va reconèixer que “ens falta informació per saber si les previsions que les obres comencin d'aquí a un any son realistes, tenint en compte que tot plegat depèn d'uns pressupostos que encara no s'han aprovat”. L'adjunt general a la Síndica va anunciar que demanaran més informació al Departament de Justícia i va fer palès que, durant la visita, va poder copsar “les insuficiències de les seus judicials de Tarragona i la neces-

sitat urgentíssima de construir el Fòrum Judicial”.

Per la seva banda, la degana de l'ICAT, Estela Martín, va valorar positivament la visita de la Sindicatura de Greuges i va recordar que “la nostra comissió de seguiment continua vetllant perquè no es tornin a incomplir terminis i el projecte doni resposta a les necessitats de la societat tarragonina”. La degana confia que

D'esquerra dreta: Estela Martín, Jaume Saura i Julio de Parellada

l'informe de la Sindicatura de Greuges remarcarà “la urgència d'un equipament que ha de ser una prioritat per al Govern” i va recordar que tenen prevista una reunió amb el conseller de Justícia, Ramon Espadaler, per reiterar-li el caràcter urgent de l'esperat edifici.

Imatge virtual del futur fòrum judicial de Tarragona. Foto: Cedida

Visita del síndic al solar on s'ha de construir la futura Ciutat de la Justícia

Lleida acull la sisena edició del Congrés de Dret Civil Català per afrontar els futurs reptes de la professió

Els dies 28 i 29 de novembre es va celebrar al Palau de Congressos de la Llotja de Lleida el Congrés de l'Advocacia Catalana, que se celebra cada tres anys i que va comptar amb la participació de més de 300 professionals del dret, entre ponents i congressistes. Al llarg dels dos dies el programa va combinar debat i formació pràctica sobre el futur de la justícia i qüestions clau per a l'exercici de la professió en un context de profunds canvis socials, tecnològics i normatius.

El Congrés va ser clausurat pel conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, Ramon Espadaler, i es va estructurar a través de tres grans itineraris sobre aspectes processals, aspectes pràctics en l'exercici de la professió i Dret Civil Català. La presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana, Marta Martínez i Gellida, va posar en valor durant la inauguració "el paper que juga el Consell en la cohesió territorial de l'advocacia catalana" i va assenyalar que "som l'advocacia de formació, però també d'oportunitat i que volem estar al capdavant de la legislació".

La conferència inaugural va consistir en una taula rodona amb els advocats penalistes Judit Gené i Jordi Pina, moderats pel degà del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Jesús Sánchez. L'arribada de la intel·ligència artificial, la necessària feminització de l'advocacia,

Degans, deganes i autoritats durant l'acte d'inauguració del Congrés

la defensa dels drets fonamentals, l'ús del català en l'Administració de justícia, els problemes d'accés a la judicatura o les repercussions de la nova llei del Dret de Defensa en l'exercici professional van ser algunes de les qüestions que també es van debatre.

Durant l'acte de clausura es va fer el lliurament de la Creu de l'Advocacia Catalana als expressidents del Consell Maria Eugènia Gay, Joan Ramon Puig i Encarna Orduna.

La degana de l'ICAT present a la reunió entre el CICAC i el conseller de Justícia i Qualitat Democràtica

La degana de l'ICAT, Estela Martín, va participar el passat 30 de setembre en la sessió plenària del Consell de l'Advocacia Catalana, que va comptar amb l'assistència del nou conseller de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat, Ramon Espadaler. Durant la trobada, es va acordar establir reunions trimestrals per abordar i seguir els temes d'interès compartit, com ara el torn d'ofici, l'atenció a víctimes de violència de gènere, la promoció de la mediació o l'ús del català en l'àmbit judicial.

El conseller, acompanyat de la secretària general

del Departament, Maite Casado, va informar al Consell del nou organigrama del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, així com dels principals responsables, entre els quals destaca la continuïtat de Iolanda Aguilar al capdavant de la Secretaria per a l'Administració de Justícia. Finalitzada la trobada amb el conseller de Justícia es va mantenir també una reunió de treball amb el conseller de Política Lingüística de la Generalitat, Francesc Xavier Vila, per abordar temes relacionats amb l'ús del català a la justícia i impulsar accions que permetin incrementar la presència de la llengua del país en l'àmbit judicial.

El plenari del CICAC amb el conseller Espadaler

Experts debaten els reptes i oportunitats del sector a la XI Jornada de Dret Portuari de Tarragona

El Port de Tarragona i l'ICAT van celebrar el divendres 29 de novembre la XI Jornada de Dret Portuari a la seu del Col·legi de l'Advocacia. L'esdeveniment, que va combinar la participació presencial i virtual, ja ha esdevingut un fòrum clau per analitzar les novetats legislatives, els reptes i les oportunitats que enfronta el sector portuari, fonamental per a l'economia i el territori.

L'obertura de la jornada va anar a càrrec de la degana de l'ICAT, Estela Martín Urbano, i de la secretària general del Port de Tarragona, Yolanda Vizcarro, que van destacar la importància d'unir esforços per potenciar la sostenibilitat, la innovació i la seguretat jurídica al sector.

Ponències centrades en sostenibilitat i normativa actual

Entre les intervencions més destacades, Félix Navarro de Pablo, subdirector de Serveis Jurídics de l'Autoritat Portuària de Barcelona, va tractar sobre les implicacions legals del subministrament d'electricitat a embarcacions, un tema que reflecteix el compromís amb la reducció de l'impacte ambiental dels ports.

També es van abordar els avenços en el Reglament d'execució de la Llei 10/2019 gràcies a les ponències de Francisco José Macías

Amat i Mari Luz Arroyo Luna. Aquesta normativa busca modernitzar i harmonitzar el marc legal, fent-lo més àgil davant dels reptes actuals.

Per la seva banda, José Antonio Morillo-Velarde del Peso, advocat de l'Estat, va explorar eines jurídiques per a la resolució de conflictes i la garantia de seguretat jurídica en l'entorn portuari.

Debat sobre els nous paradigmes del sector

La jornada va concloure amb una taula rodona moderada per Neus León Alsina, on es van tractar temes rellevants com les prorrogues concessionals, els models d'explotació de terminals de passatgers i la governança portuària.

Les intervencions d'Ana Bellón San Gregorio (Ports de l'Estat), Elisenda Villares Vilella (Autoritat Portuària de Barcelona) i Arantza Guirao Jordà (Autoritat Portuària de València) van aportar experiències pràctiques i enfocaments innovadors per avançar cap a un model de gestió portuària més sostenible i eficient.

Els assistents van també tenir l'oportunitat d'interactuar en espais de col·loqui i durant la pausa cafè, fomentant el diàleg i l'intercanvi de coneixements entre professionals del sector.

Aquesta jornada ofereix un marc ideal per a compartir experiències, analitzar els reptes i oportunitats del sector portuari, i aprofundir en les noves tendències i innovacions amb l'objectiu de potenciar les bones pràctiques en l'àmbit portuari

D'esquerra a dreta: Pedro Lucena, Yolanda Vizcarro i Estela Martín

Assistents a les Jornades de Portuari a la sala d'actes de l'ICAT

GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

Formació continuada

Taller sobre els inicis de l'advocacia

El passat 25 de juliol, la presidenta del GAJT, Andrea Guzmán, acompanyada per Alberto Cabello, president de la CEAJ, i Carlos da Mata, president del GAJ de Las Palmas, van dirigir un taller enfocat a compartir experiències i consells des del punt de vista de joves advocats amb trajectòria. L'objectiu de la sessió era exposar les vivències dels primers anys en l'exercici de l'advocacia i oferir orientacions pràctiques a aquells que desitgen iniciar-se en aquesta professió.

Participants al taller del GAJT

Jornada d'Estrangeria

Durant el mes d'octubre el GAJT va seguir programant activitats de formació, en aquest cas en matèria d'estrangeria sobre els efectes de la situació d'estada irregular, analitzant l'evolució jurisprudencial i situació davant la dicotomia multa-expulsió; i sobre el silenci administratiu en les sol·licituds d'estrangeria, centrant-se especialment en les sol·licituds de residència permanent. Les ponències van ser impartides per Patricia Ruiz de Salazar López, advocada de l'Estat a Barcelona i coordinadora en matèria d'estrangeria a Catalunya i Guillermo Leiva Escudero, advocat de l'Estat a Tarragona. Va presentar la sessió Judith Ansel, vicepresidenta del GAJT.

Ponents de la Jornada d'Estrangeria

Acció institucional

El dia 31 d'octubre i en motiu del Dia de l'Advocacia Jove, el GAJT va celebrar un vermut obert al col·lectiu. Hi van participar representants de l'advocacia jove així com també membres de la Junta de Govern i companys i companyes col·legiats a l'ICAT.

També, i en motiu del Dia per a l'Eliminació de la Violència sobre la Dona, el GAJT va organitzar una taula divulgativa al Palau de Justícia de Tarragona on es va llegir el manifest de la diada.

Participants a la diada de l'advocacia jove

Activitats lúdiques

Durant aquest darrer semestre el col·lectiu jove del Col·legi ha organitzat diferents activitats de caire més informal. El dia 25 de juliol va tenir lloc el tradicional sopar d'estiu al restaurant Barhaus; el dia 10 d'octubre va celebrar una cata jurídica al restaurant Glops amb una gran participació; i el dia 21 de novembre un dinar de germanor a la cafeteria col·legial. El passat dia 30 de novembre també van organitzar una activitat de running.

Sopar d'estiu

Cata jurídica

Dinar de germanor

Cursa de running

María
40 anys
Advocada
—
Barcelona

Cada professional té darrere
una història increïble.
Creure-hi és **el que de
debò compta.**

ACORD PER AL TOAD

Pas endavant en la millora de les condicions del Torn d'Ofici

El Departament de Justícia i el Consell de l'Advocacia Catalana acorden incrementar un 13,2% les aportacions per als advocats que presten aquest servei

La Generalitat i l'Advocacia pacten destinar 8 milions d'euros addicionals el 2025, revisables a l'alça al llarg de l'any, per aplicar millores en les condicions del servei

El Departament de Justícia i Qualitat Democràtica i el Consell de l'Advocacia Catalana han presentat l'acord per la millora de les condicions del servei del Torn d'Ofici i Assistència al Detingut (TOAD) i que permetrà incrementar en un 13,2% les aportacions totals del Govern a les retribucions dels advocats i advocades inscrits en el sistema de justícia gratuïta.

Això suposa augmentar de cara a l'any vinent en 8 milions d'euros la partida destinada a aquests pagaments, que passa de 60 a 68 milions d'euros, que es destinaran exclusivament a millorar les condicions dels advocats i advocades. Per tant, la partida total per al TOAD, que inclou totes les despeses del servei, puja igualment de 64 a 72 milions.

Aquest increment suposa la dotació de més recursos per a l'advocacia i està garantida l'entrada en vigor de les noves condicions a partir de l'1 de gener de 2025. Així, aquesta partida addicional de 8 milions d'euros servirà per:

Augmentar les retribucions dels diferents mòduls del TOAD entre un 2 i un 25,6%. Per exemple, s'actualitzen els imports del procediment monitori en un 10% o els de l'apel·lació penal en un 25,6%.

Incorporar una compensació econòmica de 50 euros per disponibilitat durant les guàrdies en els partits judicials sense torn de guàrdia de penal-detinguts, violències masclistes, estrangeria i menors infractors.

Crear nous mòduls com ara el d'assistència a

menors atesos en Barnahus; a víctimes de violències masclistes internes en centres penitenciaris; o el de procediment de concurs de persona física.

Incrementar els professionals de guàrdia en aquells partits judicials que actualment pateixen un dèficit d'efectius.

Ampliar la compensació de les actuacions de mediació encara que l'acord sigui només parcial.

Aplicar nous criteris, més objectius, en determinats mòduls.

Aconseguir un major reequilibri territorial en la prestació del servei.

La copresidenta de la Comissió del TOAD del Consell de l'Advocacia Catalana i degana de l'ICAT, Estela Martín,

Estela Martín i Eulàlia Barros (ICASBD), copresidents de la Comissió del TOAD del CICAC van liderar, juntament amb la presidenta Marta Martínez, les negociacions amb la Generalitat

que ha liderat les negociacions per aconseguir aquest històric avenç juntament amb la degana del Col·legi de Sabadell, Eulàlia Barros, i la presidenta del CICAC, Marta Martínez, considera que “aquest acord és el fruit de molts mesos de treball constant” i recorda que “ens el prenem no com un punt d’arribada, sinó com un punt de partida”.

La presidenta del Consell de l’Advocacia Catalana, Marta Martínez, ha destacat que aquest “és l’acord pel Torn d’Ofici més important dels últims 15 anys i un pas essencial que trenca el bloqueig que arrossegàvem des de fa massa anys, però també som molt conscients que no resol encara totes les necessitats que tenim”.

En aquest sentit, Martínez ha indicat que “ara donem una primera resposta a les necessitats més urgents, però hem de seguir treballant per avançar de la mà del Departament cap a un gran acord d’estabilitat que blindi en el temps les condicions del Torn d’Ofici i permeti recuperar totes les pèrdues acumulades al llarg dels anys”. “Avui construïm plegats els fonaments per seguir dotar el TOAD i els seus professionals del reconeixement que es mereixen”, ha dit la presidenta del Consell.

L’acord entre el Departament de Justícia i el Consell de l’Advocacia Catalana, que es va presentar el passat dia 18 de novembre en un acte presidit pel conseller Ramon Espadaler, es formalitzarà per escrit i serà d’aplicació per a tots els advocats i advocades a partir del mateix 1 de gener. Aquestes noves condicions estan garantides per tot el 2025 i tant el Departament com el Consell continuaran treballant per afegir-hi noves millores durant l’exercici pressupostari de 2025.

Conveni de foment del català

El Departament de Justícia i Qualitat Democràtica i el Consell de l’Advocacia Catalana també han signat l’addenda del conveni per al foment de la llengua catalana en el torn d’ofici, que permet augmentar al voltant d’un 30% la partida pressupostària, que passarà dels 350.578 euros actuals a 455.578. L’objectiu de l’increment, que ja es va acordar en el Consell Executiu del Govern del passat 29 de novembre, és seguir impulsant i fomentant l’ús del català en la justícia, específicament en el torn d’ofici.

La inscripció al programa és totalment voluntària, i els advocats que s’hi acullen reben un complement de 25 euros per cada actuació desenvolupada en català en el

marc de l’assistència jurídica gratuïta. L’increment de professionals inscrits en el que portem d’any ha estat d’un 5,3% i la pujada del conjunt d’actuacions ha estat de prop d’un 27% en comparació amb el mateix període de l’any anterior.

Principals punts de l’acord per la millora de les retribucions del TOAD

Segons va afirmar el conseller Espadaler, aquest no és un acord puntual sinó que suposa un punt d’inflexió en la situació que es trobava fins ara el torn d’ofici, i comporta la voluntat del Govern de la Generalitat de Catalunya de seguir treballant en aquesta línia, conjuntament amb el Consell de l’Advocacia Catalana, per tal de dignificar les condicions de prestació del servei per part dels professionals, atenen reivindicacions històriques d’aquest col·lectiu i, al mateix temps, consolidar en el futur aquest servei tan essencial per al conjunt de la ciutadania.

Entre els punts més rellevants d’aquest acord, recordem, hi ha l’increment del 13,2% de la partida destinada als diferents mòduls, que suposa 8 milions d’euros addicionals. Això inclou un augment de les retribucions dels diferents mòduls en un percentatge que oscil·la entre el 2 i el 25,6%, així com la creació de nous mòduls i la introducció d’una compensació econòmica per la disponibilitat. També s’ha acordat un major reequilibri territorial en la prestació de les guàrdies i l’aplicació de nous criteris més objectius en determinats mòduls. Finalment, el Govern es compromet a incrementar aquestes xifres quan disposi de nous pressupostos. Des del Col·legi celebrem aquesta notícia i seguirem treballant per millorar les condicions en l’exercici dels professionals de l’advocacia que presten aquest servei.

Signatura de l’acord entre el Departament de Justícia i Qualitat Democràtica i el Consell de l’Advocacia Catalana

“És bàsic adreçar-se a un professional de la psicologia davant dels primers símptomes per tenir eines de gestió emocional abans de que la cosa vagi a més”

Anna Morros Boronat, vocal de la Junta del COPC

En l'àmbit de l'advocacia, la salut mental és un tema complex i sovint silenciada. Els advocats tenen un ofici en el que diàriament s'enfronten a reptes que van més enllà de l'àmbit estrictament jurídic. La necessitat de resoldre conflictes, el contacte directe amb situacions personals difícils dels clients, els llargs períodes de preparació de casos, els terminis ajustats, les altes expectatives professionals i la competitivitat del sector creen un context que és emocionalment esgotador.

Les estadístiques i diversos estudis psicològics han revelat que els professionals del dret pateixen taxes més elevades d'estrès, burnout, ansietat i depressió en comparació amb altres professions. La psicòloga Anna Morros Boronat, vocal de la Junta del COPC, psicòloga de les Organitzacions i Treball, màster en Recursos Humans i amb experiència professional en l'àrea de persones en diferents empreses i sectors ens explica com detectar els casos de burnout i com posar en pràctica estratègies per preservar i millorar la salut mental dels professionals del dret.

Quins són els factors més comuns que afecten negativament el benestar emocional dels professionals de l'advocacia?

El benestar dels professionals de l'advocacia es veu afectat per factors com la rigidesa, l'exigència de perfecció, la competitivitat i les altes expectatives, que generen una pressió constant. A nivell emocional, influeixen sobretot l'exposició al conflicte, la pressió dels terminis, el control de les pròpies emocions i la incertesa sobre els resultats. Tot això crea un entorn estressant que impacta negativament la seva qualitat de vida.

Quins són els senyals més freqüents que indiquen que un advocat està experimentant estrès o esgotament extrem?

L'estrès negatiu (no adaptatiu) quan se sobrepassa, quan és aclaparador i es manté durant un cert període de temps i que va variant segons els factors (personals, context, intensitat de l'estrès...) pot esdevenir

esgotament extrem, el que és conegut per *burnout*. Per tant, és important estar atent als primers senyals d'estrès per poder-ho reconduir d'una manera adequada i efectiva. Tant l'estrès com el síndrome de *burnout* poden manifestar-se de diferents maneres segons la persona. Alguns dels símptomes més comuns són l'augment de la pressió arterial o la freqüència cardíaca, notar opressió al pit, dificultat per respirar, mal de cap, disminució o augment de pes, ansietat, irritabilitat, canvis d'humor, inquietud, preocupació excessiva, por o pànic, lentitud de pensament, problemes de memòria, sensació que les situacions més normals et superen...

Consideres que la imatge de “superherois emocionals” sovint atribuïda als advocats ha dificultat la visibilització i gestió dels problemes de salut mental en la professió?

Totalment. En general a l'advocacia se sobrevalora el projectar seguretat, mantenir una imatge de força i transmetre ser impermeable als alts i baixos emocionals. Mostrar certa vulnerabilitat és percebuda com a

debilitat. Fer veure una emoció que no se sent (a nivell superficial) té un alt cost personal que pot esgotar els propis recursos i energia. Depenent de si es fa o no amb una bona gestió emocional és quan pot passar factura a la salut mental.

Quan considera que seria el moment de buscar ajuda professional i quins beneficis pot esperar un advocat en fer-ho?

A vegades costa molt identificar la gravetat del nostre malestar, o creiem que sols ho podrem solucionar, o ens resignem que s'ha de viure així, perquè a tothom li passa o perquè el sector és així...Però davant dels primers símptomes hem de demanar ajuda. Quan veiem que no estem bé, a nivell físic, emocional o psíquic, hem de començar a actuar i posar-nos en mans d'un professional de la psicologia, que ens ajudarà a identificar les causes del propi estrès, a recuperar l'equilibri emocional i aprendre tècniques per gestionar la pressió de manera més efectiva. Això permetrà millorar la concentració, establir límits saludables i reconnectar amb la motivació per la professió. A més, proporcionarà eines per prevenir recaigudes i mantenir un equilibri sostenible entre la vida laboral i personal.

La incertesa inherent a la professió és un factor que contribueix al deteriorament de la salut mental i té difícil solució. Quines eines o estratègies considera essencials perquè els advocats gestionin millor l'estrès i la pressió de la seva feina?

Encara que hi ha factors comuns en el sector, l'estrès i la percepció de pressió és individual; és a dir, hi ha factors que ens estressen particularment més que d'altres, com també ho fan en diferent mesura i dependrà dels recursos propis, que també poden variar depenent de les persones.

Algunes eines essencials de prevenció davant dels primers símptomes d'estrès serien, per exemple avaluar el propi estrès per identificar els factors que el produeixen. També alinear el treball amb els teus

objectius, i amb això volem dir que cal organitzar l'agenda de manera realista. Indispensable també programar descansos de pocs minuts per donar descans al teu cervell. Molt important és crear bones relacions personals amb els companys de feina, per tal de sentir-te recolzat. Cal també marcar els límits amb tu mateix i aprendre a dir NO. Per últim, la pràctica de l'esport regular i els exercicis de relaxació o mindfulness ajuden a sentir-se millor i a tenir uns hàbits de vida saludable.

Tots sabem que la feina és important, però la salut ho és més. Canviar els pensaments negatius per d'altres de positius, trobar un equilibri entre la teva vida personal i la professional i cuidar-se donant-se temps a un mateix fent una activitat que es gaudeix són eines de prevenció realistes i factibles.

Què en pensa sobre la inclusió de serveis psicològics dins dels col·legis professionals? Com s'haurien d'implementar perquè fossin efectius?

Que seria un pas molt important i positiu a favor de la salut dels col·legiats i col·legiades. Dona el missatge que s'és conscient de la problemàtica que es pateix en el col·lectiu i que la institució se'n preocupa, per tant, el col·legiat que ho pateix, veu que no està sol i que s'actua en pro de la seva salut mental donant-li accés a un servei d'ajuda professional.

De cara a oferir algunes recomanacions seria bo realitzar un anàlisi de necessitats concretes del col·lectiu per poder donar una resposta adequada, professional i eficient. En paral·lel caldria fer una tasca de comunicació per conscienciar de la importància de cuidar el benestar emocional dels lletrats i els beneficis que comporta. Si parlem d'accions més concretes, es podrien implantar serveis com oferir dues línies telefòniques (una d'atenció psicològica professional i l'altra de 24 hores d'acompanyament emocional), un pla terapèutic individualitzat, o tallers i formacions realitzades per professionals. I per últim i molt important, dins dels serveis psicològics a part de mesures de xoc s'hauria d'invertir en la prevenció.

“Alguns companys han acabat canviant de professió per prioritzar el seu benestar emocional i la seva salut mental”

Marina (nom fictici) és una companya, com d'altres, que ha sofert en primera persona el que és l'ansietat i l'anomenat burnout. Als seus 38 anys, i després de més de 13 anys d'exercici ja sap el que és arribar al límit en el treball i veure's obligada a parar temporalment o si més no a reduir la seva càrrega laboral per a protegir la seva salut mental. Ens ho explica en aquesta entrevista.

Quan vas començar a detectar que el treball estava afectant d'una manera important a la teva salut mental?

Hi ha hagut diversos moments però potser, la primera vegada crec que va ser quan vaig ser conscient que no podia dormir per l'ansietat de qui m'anava a trucar o de no poder acabar el que tenia pendent... aquella sensació de que no arribaràs a tot. I sobretot recordo bé el bloqueig mental quan et poses a treballar. Això va ser fa uns 5 anys.

Després hi ha hagut altres moments amb crisis més dures, per exemple, de no poder respirar quan estava conduint, o de plorar sense motiu o a l'inrevés; no poder plorar. Recordo cridar a la nit, sentir que t'ofegues, pensar què passaria si deixes de respirar... i empitjora perquè penses en tot el que quedarà pendent si et mors. Sona ridícul però quan ho estàs vivint és molt greu i molt real.

Vas detectar algun tipus de senyal d'alarma?

Ho detectes, saps que és aquí perquè hi han indicadors. Es comença per tenir ansietat, i llavors tornes a fumar, acabes prenent medicació, infusions i tot el que se't va acudint que et pugui ajudar a sentir-te millor. Al principi ho veus com un fet puntual, una cosa que passarà, però poc a poc es va instal·lant en el teu dia a dia.

I com vas actuar un cop t'adones que allò que et passa no és normal?

En realitat porto molts anys anant a teràpia i crec que és una cosa súper necessària. I crec que per això vaig aguantar bastant i vaig anar superant moltes coses, però el que passa és que quan vius tan al límit, qualsevol altre problema personal acaba per desbordar-te. Quan va arribar aquell moment de no poder més, vaig parlar amb una amiga que em va aconsellar que acudís a un professional de la psiquiatria per rebre tractament farmacològic i m'ajudés a equilibrar-me. Arribats a aquest punt el que tenia clar és que no volia quedar-me amb antidepressius per a tota la vida - el tractament de l'ansietat a llarg termini, per si algú no ho sabia, com jo tampoc ho sabia, es tracta amb antidepressius-. Jo ho vaig combinar amb teràpia i esport i poc a poc vaig anar posant en ordre el meu cap i la meua vida i vaig establir les meves prioritats. Perquè quan ja has caigut en aquesta situació absolutament tot es desordena. Uns mesos després, afortunadament, vaig poder deixar els antidepressius.

Has tingut coneixement d'algun altre company que hagués passat per la mateixa situació?

Sí, i tant. Molts, massa, i per desgràcia sovint ens porta a un consum continuat de medicació o altres substàncies. Alguns companys han acabat canviant de professió per prioritzar el seu benestar emocional i la seva salut mental.

Has sentit parlar del burnout?

Sí, i tant. És l'estrés que et produeix la feina i que et deixa esgotada física i mentalment i amb una sensació de que estàs atrapat i no saps com sortir-ne...

Quan vas adonar-te de la teva situació, a qui vas acudir?

Als meus amics. La majoria de fora de la professió perquè a vegades entre nosaltres pequem de normalitzar-ho i atribuir-ho a "inconvenients de l'ofici". Com ja he comentat abans, em vaig posar en mans de professionals de la salut mental (psicòlegs i psiquiatres). Aquí aprofito per puntualitzar que vaig passar per diversos professionals horribles, però si l'experiència no és bona, no s'ha de desistir fins que es troba al professional que és per a tu. Igual que passa als nostres clients quan busquen a un professional de l'advocacia. I com també he comentat abans, a mi l'esport m'ha ajudat moltíssim. Vaig a un gimnàs d'arts marcials mixtes i crec que això va ser el millor.

Com et va afectar el burnout en l'exercici diari de la teva professió?

Doncs bàsicament vaig haver de parar, tot i que això al principi encara et genera més ansietat. Però ho vaig haver de fer sí o sí, perquè a vegades necessites prendre't un respir. Fer això em va permetre poder continuar amb millors condicions i realment crec que després he estat molt més eficient.

Avui dia consideres aquesta etapa superada?

Crec que és una cosa amb el que breguem i normalitzem tots els dies i que hem d'aprendre a gestionar. Perquè en el nostre ofici alguns moments continuaran portant-te al límit, però hem de prioritzar i no deixar-nos absorbir per aquestes situacions. Al cap i a la fi la nostra feina consisteix en gestionar els problemes aliens, sempre amb exigències pertot arreu: clients, jutjats, companys i nosaltres mateixos. I el dia a dia fa que se'ns oblidí que som simples mor-

tals portant-nos tota aquesta càrrega aliena a casa, i aquí cal sumar-hi la pròpia.

Després de la teva experiència, prens algun tipus de precaució ara en el dia a dia a nivell laboral?

Marcar límits i sobretot recordar-nos que som persones i que també hem de cuidar de nosaltres mateixos.

Quant de temps dediques actualment a la teva feina d'advocada?

Podríem dir que faig un 24x7 perquè com ja sabeu, encara que intentis gestionar el temps de la millor manera, el telèfon sempre és aquí. Però sí que és veritat que miro de buscar temps sense telèfon i miro d'aprofitar-lo al màxim. He après també a marcar límits als clients del que és una urgència (objectivament, perquè per a cadascú tots sabem que el seu tema és "urgent") i el que no ho és i pot esperar.

Segons la teva experiència, quins són els factors més comuns que afecten el benestar emocional dels professionals de l'advocacia?

Principalment els terminis, les exigències dels clients i les pròpies, el tracte a vegades fins i tot degradant que podem arribar a rebre en alguns jutjats i sobretot sobretot, la manca de son i de descans. De fet vaig llegir en un altre article que la mitjana de son dels companys advocats són unes 5 hores diàries com a màxim, un temps clarament insuficient, i encara no ho hem pogut rebatre. Això afecta

moltíssim a les connexions neuronals i provoca una reacció en cadena, com els desajustaments en els horaris per a menjar i per fer una vida "normal".

Creus que en l'advocacia encara existeixen reticències a buscar ajuda professional per a aquests casos?

Crec que en general encara costa. I hi ha molta tendència a tapar-ho: una pastilla i llestos; però no podem viure dependent de pastilles i amagant la realitat. Ho hem de combatre.

Creus que continua sent un tabú a l'advocacia? Què creus que es pot fer per a canviar aquesta percepció?

Pot ser... al cap i a la fi tots volem semblar "els més forts", "els més poderosos", sobretot en algunes branques. Portar el cotxe més car, el vestit a mida, la bossa i el rellotge de marca... no mostrar feblesa. I creiem que això ho és tot. Jo personalment, i com no pot ser d'altra manera parlo sempre des de la meua experiència, vull deixar clar que davant de cap índex que ens pugui portar a un *burnout* recomano valorar la teràpia per a la salut mental; igual que l'osteòpata per a les contractures tensionals que també tenim la majoria. I per cert, per quan un acord amb psicòlegs i fisioterapeutes?

I ja per acabar, quin missatge donaries als companys que potser estan passant pel mateix procés?

Que no dubtin a buscar ajuda perquè no estan sols. I que facin un esport que els hi agradi.

COMISSIONS I SECCIONS

“Ser jutge a Catalunya i exercir en català hauria de ser el més normal del món”

Són paraules del magistrat Santiago Vidal i Marsal, a qui es va distingir amb el Premi Agustí Juandó i Royo

**Ester
Girol Palet**
Presidenta
de la Comissió
de Llengua Catalana
Col·legiada 2009

El divendres dia 13 de setembre, el magistrat Santiago Vidal i Marsal va ser guardonat amb el XVIIIè Premi Agustí Juandó i Royo, atorgat pel Consell de l'Advocacia Catalana, en reconeixement a la seva trajectòria en la defensa de l'ús del català en l'àmbit judicial. L'acte es va celebrar al complex Món Sant Benet, al Bages. Aquest guardó destaca el compromís de Vidal com un dels pocs jutges que ha redactat sentències en català, garantint els drets lingüístics i fomentant l'ús de la llengua catalana en les actuacions judicials. Durant el seu discurs, Vidal va subratllar la necessitat de normalitzar l'ús del català en l'àmbit judicial: “Ser jutge a Catalunya i exercir en català hau-

ria de ser el més normal del món”. Tot i celebrar els esforços de l'administració catalana i el Consell de l'Advocacia Catalana, va alertar sobre el retrocés en l'ús de la llengua: “Entre 1990 i 2000 vam passar del 3% de sentències en català al 27%, però des de llavors hi ha hagut un declivi fins al 6,8% actual”.

A l'acte hi van assistir, en representació de l'ICAT, la degana Estela Martín i la presidenta de la Comissió de Llengua Catalana, Ester Girol.

El plenari de degans del CICAC i autoritats durant l'acte d'entrega del Premi Juandó i Royo al magistrat Santiago Vidal

Universitats i advocacia s'uneixen per enfortir el català amb el portal Compendium.cat

El portal Compendium.cat ha fet un pas endavant en la promoció del català en el món jurídic gràcies a l'adhesió de les universitats de la Xarxa Vives. La finalitat de la Xarxa Vives és potenciar les relacions entre les institucions universitàries de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, Catalunya del Nord, Andorra i Sardenya, i també d'altres territoris amb vincles geogràfics, històrics, culturals i lingüístics comuns per potenciar la utilització i la normalització de la llengua pròpia.

Aquesta col·laboració

Acte d'adhesió de la Xarxa Vives al Compendium.cat

busca potenciar l'ús del català tant en la formació com en la pràctica jurídica. Recordem que amb l'objectiu de millorar el coneixement i l'ús del català en l'àmbit del dret, el portal Compendium.cat ofereix una àmplia gamma de recursos lingüístics per a estudiants, professors i professionals. Aquesta iniciativa, recolzada per la Generalitat de Catalunya, consolida el Compendium.cat com una eina estratègica per a la normalització lingüística en el sector jurídic.

Repaso a la vigencia de la segunda oportunidad

Lluís Badia Chancho
Jaime Campá Gracia

Copresidents Secció de la
Segona Oportunitat

La Segunda Oportunidad, desde su aparición en España en el año 2015, ha pasado del desconocimiento popular absoluto a convertirse en un éxito desbocado, difundándose mediante anuncios publicitarios de todo orden, especie y pelaje y convirtiendo al propio instrumento jurídico en un modelo de negocio para determinados despachos, y también para ciertos profesionales, algunos de ellos meros comerciantes que no letrados de diversa formación, generalmente no académica y, a veces, de pintoresco quehacer que ocupan un espacio al que sólo letrados en ejercicio deberían tener acceso. Difícil tarea la de regular las acciones de chiringuitos que se sitúan extramuros de la normativa profesional y colegial. Pero algo habrá que hacer desde las sedes colegiales.

Ciertamente hemos pasado del “oscurantismo” al éxito sin precedentes; y dicha situación ha conllevado, muchas veces, que los órganos jurisdiccionales se hayan visto superados en su capacidad de gestión por el incremento de carga de trabajo, lo que imposibilita dar respuesta al ingente volumen de expedientes.

El número de concursos de persona física instados en España en 2015 fue de 716 y en Cataluña 153. A 30 de septiembre de este año los concursos solicitados en España alcanzaban la cifra de 36.944 mientras que en Cataluña se contabilizaban 9.296. Centrándonos en Cataluña, esos 9.296 expedientes se han repartido en 12 juzgados de Barcelona, dos de Gerona, uno de Lérida y otro de Tarragona, lo que quiere decir que a cada órgano le hubieran correspondido, haciendo una media aritmética directa, la cantidad de 581 concursos a lo largo de los primeros nueve meses del año, cifra que es del todo inexacta (lo que demuestra una vez más el poco rigor que ofrecen las “medias”) pues sólo en el Juzgado Mercantil de Tarragona, y a la conclusión de este ejercicio, estaremos sobre los 1.300 procedimientos. Al hilo de lo anterior, y no nos importa repetirnos, volvemos a dejar constancia que cada vez que tenemos ocasión, reiteramos “a quien corresponda” y a “quien tengamos a mano” la imperiosa necesidad de dotar a Tarragona con un segundo Juzgado Mercantil. Gerona ya los tiene. Sólo podemos decir al respecto que estamos igual que hace años. O sea, nada.

Pero si echamos la vista a países como Alemania, Inglaterra o Francia, constataremos que en España tenemos todavía mucho camino por andar, nuestros vecinos nos duplican y, algunos de ellos casi triplican las cifras que hemos expuesto. Con

tales antecedentes debemos encomendarnos a San Raimundo de Peñafort ante lo que se nos viene encima. Por cierto, el módulo asignado desde el ministerio del ramo al Juzgado Mercantil de Tarragona no supera los 500 procedimientos... ¿de cualquier tipología mercantil! El lector podrá echar cuentas.

Estos guarismos tendrían que llevar a la reflexión “a quien corresponda”. Los poderes públicos, ignorar no pueden y saber han saber, cuál es la magnitud del problema y, en consecuencia, tomar medidas antes de que el colapso alcance dimensiones poco manejables. Confiar en la inteligencia artificial y en una justicia que, a modo de buzón electrónico, expida resoluciones huérfanas de huella humana no es una solución, es un parche de corta duración y menos alcance. Algunos burócratas con cargo ministerial tienen como sueño (¿húmedo?) una justicia en la que magistrados, abogados, procuradores y funcionarios de algunas ramas procesales estén bajo el imperio del algoritmo y, con el tiempo ni siquiera..., estén. Esperemos que sus huestes tecnológicas no arrollen a quienes tienen (tenemos) como fundamento las humanidades, sin que por ello seamos refractarios a la electrónica.

El “producto” jurídico, como hemos dicho y se puede constatar, ya se ha asentado en la sociedad española a pesar de las dificultades y escollos que ciertos estamentos opusieron desde el primer día. Las instituciones públicas (AEAT y TGSS) alalimón con las financieras, nunca han visto con buenos ojos la Ley de la Segunda Oportunidad. Y siguen sin digerirla.

Tenemos una ley amputada por un legislador, o por quien haga sus veces, que simplemente no quiere que se exonere el crédito público. Los efectos y los resultados de nuestro ritual concursal no son los que las directivas comunitarias tienen plasmados en las exposiciones de motivos de sus normas. Así que el deudor español topa con la AEAT o con la TGSS sabe que acaba de entrar en el mundo de Clint Eastwood en “Sin perdón”. No hay piedad para el deudor de la AEAT ni de la TGSS, salvo en una irrisoria cuantía que displicentemente se exonera al condenado para siempre, y para el que jamás habrá ni indulto, ni amnistía de ninguna especie. El deudor de crédito público ha de arder en el fuego eterno de infierno fiscal. Es lo que quiere nuestra Ley Concursal. Así estamos.

Lo anterior desincentiva a muchos ex empresarios, encadenados de por vida por las derivaciones de responsabilidad que “manu militari” les atezará hasta el fin de sus días. No somos optimistas y sabemos que la fuerza de las administraciones públicas es mucha y, además, tienen en sus manos el BOE que es armamento no convencional.

El desafuero es tan monumental que remedio habrá de llegar para corregir una situación que es a todas luces injusta. Tal vez nos refresque un viento de esperanza procedente de Córdoba. Lo veremos otro día.

Mientras, Feliz Navidad y Feliz 2025.

Jornada sobre ‘La Especialización Jurisdiccional en Infancia, Familia y Capacidad: el paso a realidad jurídica de una necesidad social’, en el Congreso de los Diputados

Irma Roldán Mazana

Membre de la Secció de Dret de Família

Vocal de la Junta Directiva de la Societat Catalana d'Advocats de Família (SCAF)

Col·legiada 1858

El pasado 28 de junio de 2024 se realizó una Jornada en la Sala Ernest Lluch del Congreso de los Diputados con la finalidad de exponer, reivindicar y exigir la especialización jurisdiccional en infancia, familia y capacidad. Jornada en la que la SCAF estuvo presente para manifestar su apoyo a esa necesaria y urgente especialización.

Dicha Jornada, que fue organizada por los colegios de la abogacía de Barcelona y Madrid y Plataforma Familia y Derecho, iba dirigida a los representantes del poder legislativo para precisamente dar voz directa de la necesidad de la especialización y que ello se reflejara en el Proyecto de Ley de Eficiencia de la Justicia y giró entorno a tres mesas representativas cada una de la judicatura, de la abogacía y psicología y de la política.

Se dio el inicio de la Jornada, con un emotivo minuto de silencio por el fallecimiento de la exministra y jurista Cristina Alberdi, y posterior aplauso en honor a su trayectoria y trabajo. Tras la correspondiente inauguración, se iniciaron las intervenciones de la primera mesa compuesta por Juan Pablo Gonzalo, magistrado del Juzgado de Primera Instancia número 24 de Familia de Madrid y presidente de Plataforma Familia y Derecho; Emelina Santana, magistrada de la Sección 31 de la Audiencia Provincial de Madrid, especializada en Familia, Violencia sobre la Mujer y Capacidad; y Mercedes Caso, magistrada de la Sección 12 de la Audiencia Provincial de Barcelona, especializada en Familia.

Las intervenciones no sólo destacaron por los exhaustivos conocimientos de la problemática sino porque, por un lado, Juan Pablo Gonzalo puso en evidencia el devenir histórico legislativo de menciones a la necesidad de especialización pero sin ejecución ni puesta en la práctica ni concreción alguna; por otra parte, Emelina Santana expuso las propuestas y enmiendas al proyecto de Ley de Eficiencia de la Justicia

de las que se destacan la adaptación de una denominación unívoca como “infancia, familia y capacidad”, la adaptación de secciones de audiencias provinciales en especializadas en dicha materia, la necesidad de la exigencia de una formación específica y exigente, que los concursos para la provisión de plazas en secciones de infancia, familia y capacidad se otorguen a magistrados con formación especializada y garantizando que las plazas sean ocupadas por profesionales bien preparados, entre otras propuestas.

Por último Mercedes Caso dio una lección de la urgente necesidad de tener una justicia igual para todos, en una materia sin distinción de color político ni lugar de residencia. Expuso la alta complejidad de dicha materia, pues el modelo familiar había cambiado exponencialmente por una sociedad con mayor esperanza de vida que precisaban mayores medidas de apoyo y por el modelo social y familiar de constante evolución e internacionalizado. En consecuencia requería de su reflejo en la legislación futura, de la necesidad de esa especialización, de poner todos los medios y presupuestos para ello y de la formación de todos los intervinientes: jueces, fiscales, LAJ, equipos de asesoramiento, médicos forenses, abogados, etc. en una materia tan compleja.

La segunda mesa estuvo formada por el moderador Xavier Abel Lluch, magistrado del Juzgado de Primera Instancia número 14 de Familia de Barcelona y vicepresidente de la Plataforma Familia y Derecho; por Isabel Winkels, abogada y vicedecana del Ilustre Colegio de la Abogacía de Madrid; por Joaquim de Miquel, abogado y secretario de la Junta de Gobierno del Ilustre Colegio de la Abogacía de Barcelona; por María Dolores López-Muelas, abogada y presidenta de la Asociación Española de Abogados de Familia (AEFA); y por Antonio Valbuena, psicólogo forense del Tribunal Superior de Justicia de Madrid.

Todos ellos aportaron la visión de la abogacía y la psicología, refrendando esa necesidad de especialización de todos los intervinientes y en especial que los tribunales contaran con jueces y magistrados debidamente preparados para abordar casos complejos y sensibles, garantizando así una justicia igual para toda la ciudadanía y que cubra las necesidades de nuestra sociedad, además de señalar que dentro de dicha materia, el principal bien a proteger es el de los menores y adolescentes especialmente afectos a vulnerabilidad emocional y del necesario conocimiento de sus derechos.

Se destacó la intervención de María Dolores López-Muelas, presidenta de la AEAFA, que dio un baño de realidad a los representantes políticos pues de forma clara y literal apeló a que *“Esta falta de medios y ausencia de especialización, ¿en qué se traduce? Yo se lo explico. Les traigo a la sede de la soberanía nacional casos concretos, con nombres propios y circunstancias reales...”* exponiendo de forma sucinta esos graves pero reiterados casos y destacando que esa precariedad afectaba directamente a la vida de miles de personas en nuestro país y a niños, niñas y adolescentes: *“el 25% del total de asuntos civiles corresponden a asuntos de familia y eso, sin contabilizar los procedimientos de ejecución. Hablamos de más de 300.000 niños y niñas implicados en procesos judiciales cada año”* o que más del 53% de los españoles están adscritos a partidos judiciales donde no existen juzgados especializados en familia.

La tercera mesa recogió la opinión de los tres y únicos grupos parlamentarios que participaron en la Jornada, (PSOE, PP y Vox), con la moderación de Francisco Javier Pereda, magistrado de la Sección 18ª de la Audiencia Provincial de Barcelona, especializada en Familia, Violencia sobre la Mujer y Capacidad. Si bien se echó en falta la participación de los

representantes de más partidos políticos y en especial de ERC y Junts, que confirmaron su asistencia pero finalmente no acudieron a la Jornada.

La Jornada finalizó con la intervención de D. Manuel Olmedo, secretario de Estado de Justicia, que en la misma línea de compromiso adquirido en la inauguración de las XXXI Jornadas centrales de AEAFA (donde anunció que los Tribunales de Instancia contarían con una sección especializada en Familia, Infancia y Capacidad) defendió la reivindicación de todo el colectivo, como muy necesaria.

A pesar de la unanimidad en el clamor de la reivindicación de todas asociaciones de derecho de familia y de los colegios de la abogacía de Barcelona y Madrid y de ese compromiso por parte del secretario de Justicia, la realidad ha sido que si bien se ha aceptado la especialización, no se contempla de forma obligatoria y automática la creación de secciones de familia, infancia y discapacidad en todos los juzgados de instancia y mucho tememos que tampoco será suficiente la dotación presupuestaria para que sea efectivo además de no haber aceptado la gran mayoría de enmiendas realizadas por dichas asociaciones y colegios, al Proyecto de Ley de Eficiencia de la Justicia. Ello supone tal y como determinan dichas asociaciones y colegios, una clara vulneración del artículo 19 CE, el cual garantiza la PROTECCIÓN social, económica y jurídica de las FAMILIAS y la protección integral de los hijos, por parte de los poderes públicos y del art 14 de la CE: por la que todos los españoles son iguales ante la Ley.

Lamentablemente los cambios no son suficientes y de nuevo, el legislador consciente o inconscientemente olvida en el ámbito de la justicia, a pilares fundamentales de la sociedad: la familia y la infancia.

Assistents a la Jornada al Congrés dels Diputats

D'esquerra a dreta: Nerea Sologaitua, vocal de l'AEAFA i Irma Roldán, vocal de l'SCAF

El Col·legi organitza un seminari d'introducció al dret sistèmic

Aquest enfocament destaca especialment en àmbits com els conflictes familiars o organitzatius, on les interdependències són complexes i requereixen una mirada més integradora.

El dies 12 i 14 de novembre es va celebrar a l'ICAT un seminari sobre el dret sistèmic, una aproximació innovadora que aplica els principis de la teoria sistèmica per comprendre i abordar els conflictes des d'una perspectiva global. En lloc de limitar-se als fets o les parts implicades, aquest mètode analitza el sistema complet —família, empresa o organització— per identificar dinàmiques i patrons que contribueixen al problema. Amb tècniques com les constel·lacions sistèmiques, es visualitzen les relacions i desequilibris dins del sistema, permetent trobar solucions que resta-

bleixin l'harmonia. A més, promou l'autoconeixement i fomenta l'empatia entre les parts, aconseguint un resultat transformador que va més enllà de la resolució immediata del conflicte. Les advocades Eva Molina i Carme López van conduir les sessions, centrades en els fonaments del dret sistèmic. A més d'introduir els conceptes bàsics, es van presentar exemples pràctics de la seva aplicació en casos reals. Finalment, es va obrir un debat sobre els avantatges i els reptes que planteja aquesta innovadora metodologia.

D'esquerra a dreta: Eva Molina i Carmen López

Participants durant la sessió pràctica sobre mediació sistèmica

L'ICAT analitza els problemes pràctics del dret successori en una jornada especialitzada

El passat dia 9 de desembre el Col·legi va organitzar la jornada “Problemes Pràctics de Dret Successori” adreçada a professionals de l'advocacia però també a notaris, economistes i altres experts en la matèria, així com a estudiants de dret que busquin especialitzar-se en aquest àmbit. La sessió va ser impartida pels notaris Juan Enrique Costa Ninot i Martín Garrido Mele-

ro, que també són professors de dret civil a la URV. La jornada, organitzada en tres ponències, va tractar sobre la vessant més pràctica del dret successori i abordant la complexitat de la normativa successòria, especialment davant els canvis recents en la legislació i la necessitat de tenir en compte aspectes fiscals determinants.

La Secció de Compliance programa un webinar sobre els sistemes de control antifrau i la gestió dels Fons Next Generation EU

Els fons Next Generation representen una oportunitat única per a la recuperació econòmica i la transformació digital i la transició ecològica de les nostres societats, però també plantegen desafiaments significatius en termes de control i prevenció del frau. Per tal d'explorar els mecanismes i les estratègies que s'han implementat per garantir la transparència i la integritat en la gestió d'aquests fons, la Secció de Compliance Penal va organitzar el passat dia 7 de novembre un webinar que va comptar com a ponents amb Fruitós Richarte, exmagistrat, advocat i especialista en compliment normatiu i gestió de fons Next Generation; i Ona Mallafré, advocada experta en compliment normatiu i gestió de fons Next Generation. La sessió va ser moderada per la presidenta de la Secció de Compliance, Haidé Costa. Durant el webinar es van tractar aspectes com els desafiaments en el control i prevenció del frau en la gestió de fons públics, les millors pràctiques i eines per detectar i gestionar els riscos de frau i, per últim, les mesures per protegir els denunciants i fomentar una cultura de

D'esquerra a dreta: Ona Mallafré, Fruitós Richarte i Haidé Costa

transparència.

Amb els Fons Next Generation EU com a eina crucial per a la transformació de les nostres societats, aquesta sessió va proporcionar coneixements sobre com enfortir els sistemes de control i assegurar-ne una gestió efectiva i ètica.

La Secció de Dret Civil realitza una conferència sobre procediments de desnonaments en situacions de vulnerabilitat

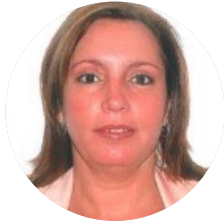
El passat dia 30 d'octubre la magistrada Laia Hernández, titular del Jutjat de Primera Instància núm. 3 de Tarragona, va ser convidada per la Secció de Dret Civil a impartir una conferència per analitzar la suspensió dels procediments de desnonament en fase declarativa i executiva i suspensió dels procediments d'execució hipotecària davant de supòsits de vulnerabilitat.

Durant la conferència es van abordar aspectes del procediment, es van tractar quins són els criteris de suspensió d'aquests procediments i quins són els requisits i procediments per sol·licitar la suspensió.

La magistrada Laia Hernández i el president de la Secció de Dret Civil, Manuel Sosa

La irrupció de la IA i el seu paper dins de les bases de dades jurídiques

Diana C. Morejón Corrales

Bibliotecària de la Junta de Govern
Col·legiada 2789

El darrer semestre de 2024 ha estat un període en el que hem viscut, des de la biblioteca, un canvi molt important pel que fa al servei de bases de dades. Com ja sabeu, l'ICAT disposa d'una biblioteca digital accessible des de l'àrea privada amb cinc recursos de gran qualitat. Parlem de les bases de dades vLex, Colex i Núvol de lectura, gràcies a l'acord amb el CICAC; i de Tirant online i Sepin, contractades directament per l'ICAT exclusivament pels nostres col·legiats. També des de la sala de consulta, els usuaris tenen accés a la Ley Digital i a l'vLex Premium, dues bases de dades més que complementen les ja accessibles online. Disposar d'aquests recursos no només representa un estalvi econòmic significatiu per al col·lectiu sinó que també permet als professionals destinar el seu pressupost a eines més específiques que s'ajustin a les necessitats de la seva especialització. Són, per tant, la joia de la corona de la biblioteca.

Però aquest 2024 s'ha produït un punt d'inflexió. La irrupció i popularització de la intel·ligència artificial (IA) ha revolucionat el món. Recursos com ChatGPT, Copilot o Gemini, per citar-ne alguns, ja són utilitzats a bastament (sobretot ara que encara són productes Freemium, és a dir, gratuïts tot i que amb limitacions). El potencial de recerca, la facilitat d'ús i el fet que siguin conversacionals (tipus xat, amb pregunta-resposta) ha propiciat que el seu ús s'hagi extès enormement. Tot-hom parla de la IA i qui més qui menys ja l'està incorporant com un element més del dia a dia. En l'àmbit legal però aquests xatbots genèrics (tant en la seva versió gratuïta com amb la de pagament) no poden substituir a les bases de

dades jurídiques ja que no tenen el rigor que es demanda i fins i tot poden produir el que es coneix com "al·lucinacions". I és que per a un advocat, disposar d'informació fiable i adequada és essencial, ja que els errors o les dades incompletes poden comprometre enormement la seva feina. Per aquest motiu, les bases de dades jurídiques ofereixen un nivell de confiança i profunditat que els xatbots generalistes encara no poden assolir. Si a més a més aquestes bases de dades incorporen IA es combina el millor dels dos móns: la fiabilitat i precisió de les dades oficials amb la potència i velocitat de la recerca avançada. L'únic problema és el preu, que és encara molt alt per a la majoria de professionals. En tot cas, des de la biblioteca s'han anat provant aquests productes i valorant-los amb l'objectiu de poder-los incorporar en un futur proper, com un servei més de la biblioteca.

Per donar-los a conèixer al col·lectiu, el passat mes d'octubre es va organitzar una sessió informativa amb dues de les bases de dades més conegudes en IA jurídica: la base de dades de GenIA-1 de El Derecho i la base de dades de Vincent AI, d'vLex. Durant la jornada els participants van poder fer les seves consultes i van poder contrastar el resultat en aquestes dues bases de dades i també en un xatbot genèric (ChatGPT). L'experiència va ser molt enriquidora i per al proper any 2025 des de l'àrea de formació es programaran diferents conferències i jornades per oferir més coneixement d'aquestes eines i de com poder-les aplicar en el nostre dia a dia.

Assistents a la formació en IA jurídica a l'ICAT

**Seguros exclusivos
para Sociedades**

¿Cuentas con la protección adecuada para tu sociedad profesional?

En Aon sabemos lo importante que es proteger tu ejercicio profesional. Por ello te ofrecemos soluciones aseguradoras adaptadas a tus necesidades y las de tu actividad.

Todo ello con el asesoramiento de y respaldo de Aon, firma líder en consultoría y correduría de seguros.

Ahora es el momento de mejorar tu protección. Solicita un estudio personalizado para tu Sociedad Profesional: analizamos tu riesgo, revisamos tus coberturas y te descubrimos nuevas soluciones.

Seguro de Ciberriesgos

¿Sabe que el coste medio de un ciberataque son 75.000€ y que 6 de cada 10 afectados se ven obligados a cerrar su negocio?

Los ataques cibernéticos son cada vez más frecuentes y los sufren todo tipo de personas y organizaciones.

Frente a esta amenaza, Aon ha diseñado un seguro de Ciber Riesgo a medida para sociedades profesionales.

Este seguro tiene grandes coberturas como **RC derivada de la seguridad y privacidad de datos, extorsión cibernética, multas derivadas del incumplimiento de los estándares de seguridad PCI y mucho más!**

Solicita una auditoría interna de tus riesgos totalmente gratuita y sin compromiso

Auditoría interna
+ Especialización

= Soluciones aseguradoras

Más información:

91 266 70 52 | sociedades@eon.es

Aon Iberia Correduría de Seguros y Reaseguros, S.A.U., con domicilio social en Madrid, c/Velázquez núm. 86D, C.P. 28006-Madrid, C.I.F. A-28109247. Inscrita en el Registro Mercantil de Madrid al Tomo 15.321, Folio 133, M-19.857. Inscrita en el Registro Especial de Mediadores de Seguros y Corredores de Reaseguros de la Dirección General de Seguros con la clave J0107 (Correduría de Seguros) y RJ0033 (Correduría de Reaseguros). Capacidad financiera y Seguro de Responsabilidad Civil concertado según lo previsto en el Real Decreto-ley 3/2020, de 4 de febrero, de medidas urgentes por el que se incorporan al ordenamiento jurídico español diversas directivas de la Unión Europea en el ámbito de la contratación pública en determinados sectores; de seguros privados; de planes y fondos de pensiones; del ámbito tributario y de litigios fiscales.

ACCIÓ SOCIAL

“No hi ha dos móns, és un únic món desigual, on una part de la societat té accés a molts recursos i drets que no són accessibles a una altra part”

Dolores Segura, presidenta delegada de Mans Unides a Tarragona

Aquest mes de desembre i en el marc del Mes de la Solidaritat organitzat per l'ICAT i el COFT, la nostra seu acull una exposició organitzada per Mans Unides. Sota el lema “Contagia solidaritat” la mostra posa de relleu la importància d'enfortir les comunitats, de dotar les persones amb més i millors recursos i com per aconseguir-ho, no hi ha res millor que la solidaritat i el bé comú, perquè fan possible que les comunitats afrontin per si mateixes els problemes que viuen.

Amb la voluntat de conèixer més a fons tot el que es fa des de Mans Unides parlem amb la Dolores Segura, presidenta delegada de Mans Unides Tarragona i voluntària de l'entitat des de fa 5 anys. La Dolores és llicenciada en Farmàcia i treballa al Departament de Salut en l'àmbit de la promoció de la qualitat.

Quina és la missió principal de Mans Unides i com ha evolucionat des de la seva fundació?

En termes generals ho podríem centrar en la lluita contra la fam, el subdesenvolupament i l'educació deficient. Però des de la seva fundació, ara fa 65 anys, Mans Unides s'ha hagut d'adaptar als nous reptes que s'han plantejat a la societat, com els drets de les dones i la igualtat, el canvi climàtic que té efectes devastadors en els països del sud, la defensa dels drets humans, la lluita contra la violència infantil...

Quins són els àmbits d'actuació més destacats de l'organització i en quins països té una presència més significativa?

Mans Unides ha subscrit el seu compromís amb l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), i ha incorporat l'essència dels ODS en la formulació i execució dels seus projectes de desenvolupament. Actualment treballa en 55 països d'Àfrica, Àsia i Amèrica.

Com es defineixen les prioritats en els projectes de desenvolupament que Mans Unides recolza?

Bàsicament en tots aquells que ajudin al desenvolupament integral de les persones i comunitats en els països

més desfavorits. Les accions principals són en l'àmbit del desenvolupament agrícola, sanitari, educatiu, social i de la dona.

Com equilibren l'assistència directa amb els esforços per empoderar les comunitats locals?

Els projectes neixen a petició de contraparts, socis locals o institucions religioses dels països més necessitats, que són qui coneixen més a fons les seves necessitats. Han de ser projectes que comportin una transformació i canvis socials, així com també una implicació de la ciutadania, ja sigui a nivell econòmic, com de mà d'obra o d'aportació de materials.

Quina importància té el voluntariat per a Mans Unides i com poden les persones interessades col·laborar amb l'organització?

El voluntariat és la base fonamental per poder portar a terme la nostra tasca. A nivell de totes les 72 delegacions de l'Estat, el 97% del nostre personal és voluntari. La col·laboració pot ser de moltes maneres, aportant el seu temps, treball i coneixement en diferents àmbits: organitzant activitats lúdiques o culturals de recaptació de fons, exposicions, contacontes, xerrades a centres educatius, així com col·laborant econòmicament amb l'entitat.

Respecte l'exposició *Contagia Solidaritat* les històries que s'hi representen són realment molt inspiradores. Quins elements destacaríeu especialment?

Es vol donar un missatge positiu de que implicar-se en accions solidàries ajuda a millorar la vida de moltes persones. Que buscant el bé dels nostres semblants, trobem el nostre. Solidaritat i compromís van de la ma per aconseguir un món més just.

El finançament de les campanyes i la transparència en l'ús dels fons recaptats és vital pel futur de l'ONG...

La qualitat i la transparència formen part dels nostres valors com a institució i són un reflex clar del compromís que assumim amb la societat davant de la confiança que diposita en nosaltres. Penseu que dediquem el 83,7% de les nostres despeses a finançar projectes de desenvolupament i per tant la transparència i les bones pràctiques són essencials per poder dur-los a terme. La nostra entitat és una ONG acreditada i té els comptes anuals auditats, com no pot ser d'altra manera.

En què es diferencien les accions de Mans Unides respecte d'altres organitzacions amb objectius similars?

Podríem dir que hi ha tres aspectes rellevants. El primer és que Mans Unides sempre treballa amb els socis locals, i això permet que els projectes es facin des del coneixement de la realitat local; en segon lloc l'enfocament de que es treballi principalment amb projectes de desenvolupament, amb la implicació de les persones per millorar les seves condicions de vida; i en tercer lloc ser una organització amb una forta base de voluntaris fa que un important percentatge dels recursos econòmics es focalitzin en els objectius de l'organització, ja que hi ha poques despeses estructurals.

Aquests darrers mesos hem viscut una onada de solidaritat davant el drama provocat per la DANA. Com creu vostè que pot la solidaritat "contagiar-se" i tenir un impacte durador en la comunitat?

Lamentablement fenòmens catastròfics com la DANA es

produeixen cada cop més sovint arreu del món. A la nostra societat tenim diàriament molts estímuls, i quan passen aquests fenòmens, ens interpelen a que actuem, però és cert que a mesura que passen els dies, decreix aquest compromís. També és un fet que ens sentim més compromesos quan aquests desastres passen prop de casa nostra. Per donar continuïtat a la solidaritat hem de veure que darrera aquests desastres hi ha rostres de persones que pateixen, i que amb el nostre suport podem ajudar a millorar les seves vides.

Quins consells donaríeu a algú que vol començar a implicar-se en la cooperació al desenvolupament?

Primer ser conscient que el que es fa en un lloc té impacte en un altre, i per tant qualsevol gest del que fem aquí pot ajudar. Hi ha moltes formes de col·laborar: fent tasques per donar a conèixer realitats de pobles i persones que no tenen garantits drets bàsics com l'accés als aliments, la salut, l'educació..., o bé implicar-se en activitats per obtenir fons per finançar projectes pel desenvolupament de les persones que viuen en aquests països amb tantes problemàtiques. Cadascú pot modular el temps, activitats i recursos que pot donar per cooperar per millorar la vida de les comunitats en vies de desenvolupament.

Com veieu el futur de la cooperació internacional i quin paper hi jugarà Mans Unides?

Mentre hi hagi persones que no tinguin garantits els drets bàsics en els països del Sud, la cooperació internacional serà necessària. Mans Unides des de sempre ha treballat amb els països més pobres del món i hi continuarà treballant per aconseguir un món més sostenible on ningú es quedi enrera. Només l'any 2023 es va donar ajuda directa a més d'1.300.000 beneficiaris. Això ens encoratja a continuar treballant. El desenvolupament és una eina transformadora en la lluita contra les desigualtats i en favor de la justícia social. No hi ha dos móns, és un únic món desigual, on una part de la societat té accés a molts recursos i drets que no són accessibles a una altra part. És el nostre deure compartir i ser conscients d'aquesta realitat.

Exposició "Contagia solidaritat" al vestíbul de la seu de l'ICAT

TRIBUNA JURÍDICA

Estudio de los casos Celsa y J. Vilaseca y de las causas de la escasa utilización de los planes de reestructuración

José Antonio Jiménez
González

President de la Secció de Dret Mercantil i Concursal
Professor associat de la URV
Col·legiat 1180

1. INTRODUCCIÓN

El derecho concursal es una disciplina en constante transformación, impulsada por cambios normativos, jurisprudenciales y económicos. La evolución de este ámbito nos obliga a los profesionales del derecho y de la economía a mantenernos al día con las novedades legislativas y las interpretaciones judiciales, especialmente en áreas como los Planes de Reestructuración, en las que nos enfrentamos a una normativa relativamente reciente y que introduce cambios importantes.

En este contexto, la falta de una doctrina consolidada por parte del Tribunal Supremo, derivada de la reciente implementación de una sustancial reforma legislativa, confiere un papel crucial a la jurisprudencia menor y a las resoluciones de los juzgados mercantiles. Estas decisiones se convierten en referentes esenciales para la aplicación práctica del marco normativo, configurándose como un verdadero laboratorio jurídico donde se implementan soluciones innovadoras.

Por ese motivo analizaremos dos recientes pronunciamientos judiciales que ilustran las posibilidades que ofrece la herramienta del Plan de Reestructuración y que nos permitirán comprender el verdadero alcance y las posibilidades que este instrumento presenta, para la gestión eficaz de las crisis empresariales, así como los retos a los que se enfrenta su implementación:

1. La homologación, por el Juzgado Mercantil nº 2 de Barcelona, del Plan de Reestructuración del grupo Celsa: Este caso destaca por la aprobación judicial de un plan pese a contar con la férrea oposición de los socios, quienes perdieron su participación en el capital social. La resolución judicial priorizó

la viabilidad empresarial y la protección de los acreedores, frente a los legítimos derechos de los socios.

2. La Sentencia de la Audiencia Provincial de Barcelona sobre J. Vilaseca SA: La Audiencia Provincial desestimó la impugnación de la homologación del plan de reestructuración de la papelera J. Vilaseca SA., que había sido promovido por el deudor con el respaldo y aprobación de una única clase de acreedores, que representaban sólo el 9% del pasivo afectado.

2. EL CASO CELSA: ELABORACIÓN Y APROBACIÓN DEL PLAN POR LOS ACREEDORES, CON OPOSICIÓN DEL DEUDOR Y HOMOLOGACIÓN JUDICIAL

La homologación del Plan de Reestructuración de Celsa marca un precedente clave en la aplicación del nuevo marco normativo, al alcanzar la misma pese a la firme oposición de los socios de la empresa, quienes como consecuencia del efecto arrastre del artículo 649 del Texto Refundido de la Ley Concursal (TRLR) perdieron totalmente su participación en el capital social.

Concretamente, uno de los principales productores siderúrgicos de España -el grupo Celsa- afrontaba una situación financiera crítica debido a una deuda acumulada de más de 2.800 millones de euros, generada a partir de sucesivas refinanciaciones realizadas en los años 2010, 2013 y 2017. La incapacidad de la empresa para cumplir con los vencimientos previstos llevó a un grupo de acreedores, mayoritariamente fondos de inversión, a presentar un Plan de Reestructuración al amparo del artículo 614 del TRLR. Este plan proponía la conversión de créditos en acciones de la sociedad, lo que implicaba en la práctica la pérdida del control accionarial

por parte de la familia Rubiralta, fundadora del grupo y hasta entonces principal accionista.

La propuesta de los acreedores de convertir sus créditos en acciones y pasar a controlar la sociedad, no estuvo exenta de controversia. Los socios originales cuestionaron la legitimidad de los acreedores para promover el plan y alegaron que la valoración del grupo era muy superior a la deuda capitalizada. Para justificar todo ello presentaron informes periciales que situaban el valor de Celsa entre 6.000 y 8.000 millones de euros, frente a la valoración más baja utilizada como base para justificar el plan. Asimismo, argumentaron que la medida era desproporcionada y que vulneraba derechos fundamentales de los accionistas, quienes serían desplazados del control de la empresa. Por otro lado, varias entidades financieras y otros acreedores financieros impugnaron el plan, por conformación indebida de clases, exclusión arbitraria de créditos públicos y trato desigual entre las diferentes clases de acreedores, así como deficiencias en la información financiera y la estructura del plan.

Otro punto de conflicto fue la designación del experto en reestructuración, cuestionada tanto por los socios como por algunos acreedores minoritarios, al considerar que no se había garantizado la neutralidad ni la imparcialidad necesarias. Además, la situación económica del grupo, si bien se reconocía que era crítica, fue objeto de controversia sobre su alcance: mientras los acreedores argumentaban la inevitabilidad de una intervención para evitar el concurso, los socios sostenían que Celsa seguía siendo viable y que el plan propuesto no ofrecía garantías suficientes para su sostenibilidad a medio y largo plazo.

La homologación judicial del plan fue finalmente ratificada por el Juzgado de lo Mercantil nº 2 de Barcelona, por sentencia de 4 de septiembre de 2023. El tribunal concluyó que el Plan de Reestructuración cumplía con los requisitos establecidos en el TRLC, incluyendo la correcta formación de clases de acreedores, la aprobación por las mayorías legales y la adecuación de las medidas propuestas para garantizar la viabilidad de la empresa. El fallo subrayó que los socios se encontraban “fuera del dinero”, es decir, que el valor de la deuda superaba ampliamente el valor residual del grupo, lo que justificaba la conversión de créditos en acciones y con ello la pérdida de su participación accionarial por los socios.

El plan implicó la capitalización de la mayor parte de la deuda, lo que otorgó a los acreedores el 100% del capital social de las sociedades del grupo. Se validaron además otras medidas de reestructuración, como la reorganización de la deuda restante mediante nuevos contratos y garantías. En cuanto a la oposición de los socios y de acreedores disidentes, la Audiencia concluyó que las impugnaciones no aportaban fundamentos suficientes para desvirtuar el plan ni demostraban una violación de los principios de igualdad o proporcionalidad.

La resolución del caso Celsa puede calificarse como un precedente paradigmático dentro de la implementación

práctica de los Planes de Reestructuración en España, especialmente por las siguientes razones:

1. Por la aplicación rigurosa de los principios del TRLC, en la que destaca la capacidad de los acreedores para promover planes de reestructuración incluso frente a la oposición de los socios, marcando un cambio en el equilibrio tradicional entre los derechos de los accionistas y los acreedores en escenarios pre-concursales.
2. Por el juego de equilibrios que se da entre la viabilidad empresarial y el sacrificio de los derechos, no sólo de los acreedores sino también de los socios o propietarios del capital de la empresa: Es un claro ejemplo de cómo el sistema busca preservar la continuidad de empresas viables a través de medidas que, aunque drásticas, son proporcionales y necesarias para evitar la insolvencia. La capitalización de la deuda, con la consiguiente pérdida de sus títulos por los socios hasta entonces, es interpretada como una medida extrema pero justificada, dado que los socios estaban “fuera del dinero”.
3. Por el refuerzo del control judicial en los planes de reestructuración: Este caso subraya el papel esencial de los tribunales en la validación de los planes, garantizando que se cumple con los principios de legalidad, proporcionalidad e igualdad de trato. Y la importancia de la homologación judicial como herramienta para dar seguridad jurídica y proteger los intereses colectivos frente a posibles abusos de las partes.
4. Por la redefinición de la función de los socios en la insolvencia empresarial: La homologación del plan cuestiona la idea tradicional de que los socios deben conservar un poder de veto en todos los procesos de reestructuración, destacando que, en escenarios donde el valor de la deuda supera ampliamente el valor de la empresa, su participación puede ser desplazada legítimamente. Este asunto ha generado amplio debate doctrinal sobre el alcance del rol de los socios en situaciones de crisis.
5. Refleja un cambio hacia una mayor influencia de los grandes acreedores, especialmente de los fondos de inversión, en la reestructuración empresarial. Esto abre debates sobre el riesgo de concentración de poder en actores financieros frente a las empresas y sus stakeholders.

3. EL CASO J. VILASECA S.A.: APROBACIÓN POR UNA SOLA CLASE REPRESENTATIVA DEL 9% DEL PASIVO TOTAL Y HOMOLOGACIÓN JUDICIAL

J. Vilaseca, S.A., es una empresa dedicada a la fabricación de papeles especiales, que enfrentó una crisis financiera como resultado del aumento de los costes energéticos, agravado por

la guerra de Ucrania, y la negativa de entidades financieras a renovar sus líneas de crédito. Con un escenario de insolvencia y una masa pasiva de 33,57 millones de euros, la compañía presentó un plan que buscaba garantizar su viabilidad a través de medidas de reestructuración de su pasivo.

El plan propuesto por J. Vilaseca se elaboró sobre las siguientes bases:

- ⌚ Clasificación de los créditos en clases homogéneas: Los acreedores fueron organizados en categorías como créditos con garantía real, créditos ordinarios comerciales (PYMES y no PYMES), créditos financieros y subordinados.
- ⌚ Establecimiento de quitas (rebaja de la deuda) y esperas (extensión de plazos de pago): Los créditos ordinarios fueron sometidos a quitas del 70%, mientras que los subordinados se extinguieron completamente (quita del 100%), con esperas de 10 años.

A pesar de estas medidas que suponían sacrificios para todos los acreedores ordinarios y espera para los financieros hipotecarios, solo una de las clases, concretamente la clase de los créditos ordinarios comerciales de PYMES, aprobó el plan, con un 70,41% de votos internos, lo que representaba apenas el 9% del pasivo total. Esto obligó a recurrir al procedimiento de homologación judicial para extender los efectos del plan a las demás clases de acreedores.

El plan de J. Vilaseca enfrentó varias impugnaciones por parte de los acreedores disidentes, que se sustentaron en los siguientes motivos:

1. Por conformación indebida de clases:
 - ⌚ Se alegó que la exclusión de créditos públicos, que quedaban fuera del perímetro del plan, era arbitraria.
 - ⌚ Los acreedores impugnaron diferencias de trato dentro de clases similares, considerando que la separación no estaba suficientemente justificada.
2. Valoración del negocio y alternativas de liquidación:
 - ⌚ Algunos acreedores argumentaron que la liquidación de la empresa ofrecía un mejor retorno, especialmente para los acreedores subordinados y financieros.
 - ⌚ Sin embargo, los informes técnicos presentados demostraron que el valor de la empresa en funcionamiento superaba significativamente el valor en liquidación, justificando la continuidad bajo el plan.

La Audiencia Provincial de Barcelona, Sección 15ª, en su sentencia de fecha 9 de julio de 2024, confirmó la homologación del Plan de Reestructuración de J. Vilaseca, considerando que cumplía con los requisitos establecidos en el TRLC. La decisión judicial se basó en los siguientes motivos:

- ⌚ La clasificación de los acreedores fue considerada

conforme al artículo 617.5 TRLC, cumpliendo los criterios de homogeneidad.

- ⌚ Los informes técnicos acreditaron que el valor en funcionamiento de la empresa justificaba la aplicación del plan, destacando la proporcionalidad de las medidas adoptadas.
- ⌚ Se utilizó la regla de arrastre del artículo 639.2 TRLC, que permite extender los efectos del plan aprobado por una clase de acreedores a las demás clases, aunque los acreedores incluidos en éstas no hubieran votado a favor de forma mayoritaria o incluso si hubieran sido disidentes.

La sentencia rechazó las impugnaciones presentadas por los acreedores al considerar que las diferencias de trato respondían a criterios objetivos y que el plan respetaba los principios de proporcionalidad y equidad.

El caso J. Vilaseca, S.A. pone en evidencia varios aspectos clave sobre la implementación de los Planes de Reestructuración:

1. La flexibilidad y adaptabilidad del TRLC, que permite definir el perímetro de acreedores afectados por el plan y aprobar soluciones viables, sin necesidad de contar con el voto favorable de la mayoría del pasivo de la deudora.
2. La relevancia de la conformación de clases, que debe atender, en su formación, al interés común conforme a criterios objetivos, como requisito inexcusable, que requiere un tratamiento técnico riguroso.
3. La necesaria acreditación de que las medidas previstas en el plan aseguran la viabilidad de la continuidad de la actividad empresarial y facilitan la superación de la situación de insolvencia; en contraste, la liquidación se plantea la opción residual, reservada para aquellos casos en los que el saldo resultante de una venta en el marco de un proceso concursal se configure como la alternativa más beneficiosa para los acreedores.
4. La homologación judicial como herramienta decisiva y garantía de cumplimiento de los requisitos legales que extienden sus efectos (arrastre) a todos los créditos afectados por el plan, al propio deudor y, si fuera sociedad, a sus socios, de conformidad con lo prevenido en el artículo 649 del TRLC.

Los casos analizados demuestran que los planes de reestructuración tienen un enorme potencial como herramientas clave para superar la insolvencia y preservar el tejido empresarial. Sin embargo, años después de la reforma, su aplicación sigue siendo muy limitada, con solo 48 homologaciones registradas en la provincia de Barcelona, concentradas en grandes empresas con acceso a asesoramiento especializado. El verdadero desafío reside en ampliar su alcance hacia las PYMES, lo que requerirá una mayor difusión, formación y confianza por parte de los operadores económicos y jurídicos.

Forma't a la URV!

FACULTAT DE
CIÈNCIES JURÍDIQUES
Universitat Rovira i Virgili

La Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili disposa d'un programa de simultaneïtat de màsters jurídics.

Tots els estudiants que cursin el Màster en Advocacia i Procura podran estudiar un altre màster de caire jurídic per especialitzar-se en una determinada branca del Dret.

La URV és una institució compromesa en millorar la qualitat de la formació que ofereix als seus estudiants per incrementar les possibilitats d'accedir al mercat laboral i facilitar l'accés a llocs de treball de caràcter molt qualificat.

Trobaràs tota la informació dels màsters en aquest codi QR

Grau en Dret

Màster universitari
en Advocacia i Procura

Màster universitari
en Dret Ambiental

Màster interuniversitari
en Dret de
l'Administració Pública

Màster universitari
en Dret de l'Empresa
i la Contractació

Màster interuniversitari en
Sistema de Justícia Penal

Més informació a www.fcj.urv.cat

Segueix-nos a les xarxes socials!

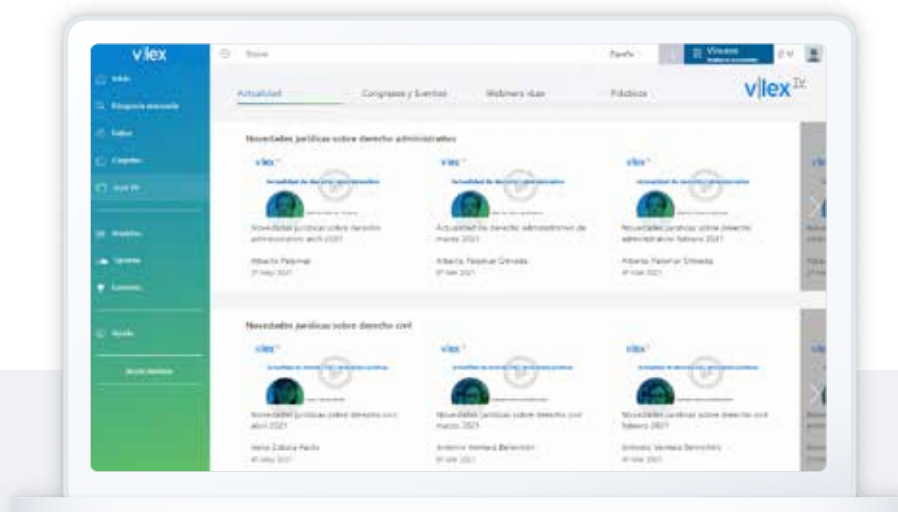
@juridiquesurv

La plataforma de vídeo del sector legal

Presentamos la colección de vídeos más completa del mercado donde magistrados, abogados y expertos profundizan sobre temas de rigurosa actualidad.

Webinars de actualidad

La actualidad mensual en materia civil, administrativo, laboral, fiscal y mercantil.

Webinars Congresos y Eventos

Jornadas y congresos de la mano de destacados expertos.

Webinars vLex

Análisis en profundidad de cuestiones específicas en diferentes áreas del derecho.

Webinars Prácticos

El contenido práctico vLex ahora también en formato vídeo.